

Anna Murtola

LAATUA!

Laadunhallintajärjestelmät erilaisissa organisaatioissa

Anna Murtola

LAATUA!

Laadunhallintajärjestelmät erilaisissa organisaatioissa

Anna Murtola

Opinnäytetyö

Kevät 2011

Viestinnän koulutusohjelma

Oulun seudun ammattikorkeakoulu

Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2011

Viestinnän koulutusohjelma, mediatuottamisen suuntautumisvaihtoehto

Työn tekijä: Anna Murtola

Työn nimi: LAATUA! Laadunhallinta erilaisissa organisaatioissa

Työn ohjaaja: Pekka Isomursu

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2011

Sivumäärä: 27 + 48 liitesivua

TIIVISTELMÄ

Yritysmaailmassa on ollut jo kauan käytössä lukuisia erilaisia laadunhallintajärjestelmiä. Ne ovat laaja joukko erilaisia liikkeenjohdon ja yritystoiminnan kokonaisvaltaisen laadunhallinnan teorioita ja työkaluja, joiden tarkoitus on parantaa yritystoimintaa ja sen tuloksia.

Tutkielmassani selvitän, minkälaisia laadunhallintajärjestelmiä yritysmaailmassa on olemassa ja soveltuvatko ne muiden organisaatioiden, kuten yleishyödyllisten yhdistysten käyttöön. Laadunhallintajärjestelmiä ja niiden hyötyjä ja soveltuvuutta tarkastelen kulttuurialan, julkisen sektorin sekä kolmannen sektorin näkökulmasta. Erityisesti keskityn urheiluseuratoimintaan ja sen laadunhallinnan keinoihin.

Kulttuurialalta ei tutkimuksen yhteydessä löytynyt juurikaan laadunhallintaan liittyvää kirjallisuutta. Siksi alaa ei loppujen lopuksi tutkielmassani käsitellä kovin laajalti. Sen sijaan julkisen sektorin osalta esimerkkejä laatujärjestelmistä ja laadunhallinnan teoriasta löytyi lukuisia. Suomessa julkisen sektorin toiminta on lähentynyt viime aikoina yksityisen sektorin toimintatapoja, vaikkakin sen perustarkoitus on tuottaa kansalaisille palveluita eikä tuottaa taloudellista voittoa, kuten yrityssektorin. Julkinen sektori käyttää osin samoja laadunhallintajärjestelmiä kuin yksityinen sektori.

Kolmannen sektorin organisaatioista urheiluseuroilla vaikuttaa olevan jossain määrin kehittyntä laadunhallintakulttuuria, vaikkakaan ne eivät käytä suoraan samoja laatujärjestelmiä kuin yritysmaailma. Urheiluseurojen laadunhallintaa on vienyt eteenpäin Nuori Suomi ry, joka on kehittänyt seurojen laadunhallintaa myöntämällä seuroille laatusertifikaatteja. Nuori Suomi ry:n sertifikaatti painottaa kuitenkin vain nuorisotyön laatua, eikä toiminnan kokonaisvaltaista laatua urheiluseuroissa. Työni tilaajana oli oululainen tanssiurheiluseura Telemark Team ry, jolle laadittiin tutkimustulosten perusteella oma laadunhallintajärjestelmä, Laatukäsikirja. Laatukäsikirjan tarkoituksena on kehittää tilaajan toiminnan kokonaisvaltaista laatua ja saada aikaiseksi parempaa urheiluseuratoimintaa vähemmällä resursseilla.

Asiasanat:

Laatu, laatutyö, laadunhallinta, laatukäsikirja, yhdistystoiminta, urheiluseurat, kolmas sektori

Oulu University of Applied Sciences

Degree Programme in Communication, Option of Media Production

Author: Anna Murtola

Name of thesis: QUALITY! Quality management in different organisations

Supervisor: Pekka Isomursu

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2011

Number of pages: 27 + 48 *appendices*

ABSTRACT

Quality management systems and quality control are familiar concepts in the business world. There are numerous theories and tools for quality management, all with the purpose of making better business and with the help of better results.

The purpose of this thesis is to find out what kind of quality management theories and tools exist and could they be of help also in other kinds of organizations, for example in non-profit associations. Can quality tools and systems be applied to creative industries or in the field of culture, in the Finnish public sector or in the third sector, especially in the operations of Finnish sports clubs?

The creative industries seem to be somewhat uncovered ground when it comes to quality. There was no literature available on the subject. On the other hand, lots of material and literature about quality control in the public sector was found. Based on my study results, the Finnish public sector uses some of the same quality management systems that are known from the business sector. In a way, the quality policies of the public sector have come closer to the policies of the business sector.

From the third sector or the non-profit sector, Finnish sports clubs seem to have developed some systems of their own which could be regarded as quality systems or quality control of some sort. A lot of this development has to do with the quality certificates of the Nuori Suomi association granted to Finnish sports clubs that have proven to be great organizations in children's sport activities. However, as the Nuori Suomi certificate mostly emphasizes on the quality of children's activities in the sports clubs, it is not an all-inclusive system for quality management.

This thesis was partly carried out as a commissioned study for the dance sports club Telemark Team. The theoretical study provided a base for a model of the club's quality management system which was decided to be written in the form of a quality manual. The purpose of the manual is to provide better tools for the quality control of the every-day operations of the club.

Keywords:

Quality, quality management, quality manual, associations, sports clubs, third sector

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 TUTKIMUS JA MENETELMÄT	8
2.1 Laatu käsitteenä.....	9
2.2 Laadunhallintajärjestelmät	9
3 LAADUN HISTORIASTA NYKYPÄIVÄÄN	10
3.1 Laatu nykypäivän yritysmaailmassa.....	11
3.2 Laatu kulttuurialalla	14
3.3 Laatu julkisella sektorilla	15
3.4 Laatu kolmannella sektorilla	15
4 CASE TELEMAR TEAM.....	21
4.1 Mikä mättää seurassa – kysely ja tulokset.....	22
4.2 Seuran kehittäminen	24
4.3. Laatukäsikirja Telemark Teamille.....	25
5 POHDINTAA.....	29
LÄHTEET.....	31

LIITTEET

1 JOHDANTO

Kiinnostuin ensimmäistä kertaa laatu- ja laatu-käsikirja-termeistä tehdessäni projektiopintojani Oulun seudun ammattikorkeakoulun viestinnän osastossa noin kolme vuotta sitten. Suoritin tuolloin projektiopintoni tilaustuotantona oululaisessa kulttuurin sateenvarjohanke Oulu15:ssä, jolle suunnittelin ”Kulttuurikahvit” -pienoisseminaarisarjan konseptin toteutusohjeiston. Erilaisten konsepti- ja laadunhallintajärjestelmien mahdollisuudet kulttuuri- ja media-alan tuottajan työkaluina ovat kiinnostaneet minua siitä lähtien. Kiinnostus laatuasioita ja -järjestelmiä kohtaan kasvoi entistään aloittaessani työskentelyn nykyisessä työssäni oululaisen tanssiurheiluseura Telemark Team ry:n toiminnanjohtajana. Seuran operatiiviset toiminnot täytyy järjestää vähillä resursseilla, suurimmaksi osaksi amatööri- ja talkoovoimien avulla. Talkootyövoiman, jäsenten ja työntekijöiden väsymys on tuttu ilmiö yhdistys- ja urheiluseuratoiminnassa. Jotta toiminnan laatu minut työllistävässä seurassa kehittyisi, tuli kyseeseen kehittää seuralle oma laadunhallintajärjestelmä.

Laatu ja laatujohtaminen ovat olleet yritysmaailmassa tuttuja termejä jo vuosikymmenien ajan. Jo muutamia vuosisatoja sitten 1800-luvulla alkaneen teollisen vallankumouksen ja teollisuuden kehittymisen seurauksena etupäässä Yhdysvalloissa alettiin laatia lähinnä tuotteiden laadun, toisinsanoen virheettömyyden ja kustannustehokkuuden parantamiseen tarkoitettuja laatu-järjestelmiä. Myöhemmin laatu on saanut jalansijaa yritysmaailmassa myös abstraktimmin käsitettävässä muodossa, aina palvelujen laadun tai jopa niisanotun kokonaisvaltaisen yrityksen laatujohtamisen kehittämisen myötä. Laatu pyritään todentamaan ja ylläpitämään muun muassa yrityksille myönnettävien erityisten laatustandardistojen sekä erilaisten laaturahastojen avulla. Laadun kriteerejä määritellään nykyään usein eri tavoin eri toimialoilla, joko tuote- tai asiakaslähtöisesti, riippuen siitä onko kyseessä puhtaasti yritystoiminta, julkisen sektorin laatuvaatimukset tai vaikkapa urheiluseuratoiminta.

Opinnäytetutkielmani perehtyy erilaisiin yritysmaailmasta tuttuihin laadunhallintajärjestelmiin teoriassa. Lisäksi tutkielmani pyrkii arvioimaan, voidaanko muille aloille soveltaa alun perin teollisen tuotannon käyttämiä ja kehittämiä laatu-järjestelmiä. Mitä hyötyä niistä voisi olla vaikkapa kulttuurialan tai kolmannen sektorin toimijoille, kuten esimerkiksi yleishyödyllisille yhdistyksille? Mitä tai minkälaisia laatu-järjestelmiä tai niihin verrattavissa olevia toimintoja näillä aloilla jo ehkä on käytössä? Tutkielman yhtenä tärkeänä tarkoituksena on myös löytää perustellusti sopivin laadunhallintamalli case-yhdistykselle, joka on oululainen tanssiurheiluseura Telemark Team ry. Tanssiseuralle halutaan luoda laatu-käsikirja, strategia, toimintalinja tai -opas, jonka avulla seuran toiminnot

on helpompi suunnitella ja toteuttaa kaikilla sen toiminnan tasoilla ja näin saada aikaiseksi laadukkaampaa seuratoimintaa vähemmällä resursseilla.

2 TUTKIMUS JA MENETELMÄT

Opinnäytetutkielmassani perehdyn erilaisiin yritysmaailmasta tuttuihin laadunhallintajärjestelmiin sekä kvalitatiivisesti kirjallisuutta analysoimalla että osittain kvantitatiivisia piirteitä omaavan kyse- lyn avulla. Tarkemmin kyselyä kuvaan tutkielman luvussa 4.1.

Käsittelen laatua ja laadunhallintajärjestelmiä yritysten lisäksi myös kulttuurialan, voittoa tavoitte- lemattomien organisaatioiden, kuten julkisen sektorin organisaatioiden, sekä yhdistysten ja urhei- luseurojen näkökulmasta. Lisäksi pyrin tutkielmassani arvioimaan, mitkä tai minkälaiset laadun- hallintajärjestelmät voisivat soveltua niiden käyttöön ja minkälaisia laatujärjestelmiä näillä aloilla jo ehkä on käytössä. Voidaanko julkiselle sektorille, kolmannelle sektorille ja toisaalta kulttuurialalle soveltaa alun perin teollisen tuotannon käyttämiä ja kehittämiä laatujärjestelmiä?

Laatua ja laadunhallintajärjestelmiä koskevaa lähdekirjallisuutta on kirjoitettu oletetusti enimmäk- seen yritysmaailman ja liiketalouden puolelta. Myös julkisen sektorin erilaisten organisaatioiden, kuten sairaaloiden ja oppilaitosten laatujärjestelmiä kuten laatukäsikirjoja on olemassa runsaasti. Kulttuuri- tai media-alan eikä yhdistyspuolen laatukirjallisuutta ei löytynyt juurikaan. Poikkeuksena tästä olivat urheiluseurat, joiden osalta erilaisia laadunhallintajärjestelmiin verrattavia toimintaop- paita ja toimintalinjoja kohtasin suhteellisen paljon. Urheiluseurojen toimintaoppaisiin tutustumi- sen lisäksi haastattelin erikoistutkija Pasi Koskea, joka on kirjoittanut lukuisia julkaisuja suomalai- sesta urheiluseuratoiminnasta.

Osana tutkielmaa laadin myös tilaustyönä oululaiselle kilpatanssiseuralle Telemark Team ry:lle oman laadunhallintajärjestelmän. Valitsin laadunhallintajärjestelmän lopullisen muodon opinnäy- tetutkielman tutkimustulosten ja seurajohdon sekä seuran jäsenten toivomusten perusteella. Toivomuksia selviteltiin teettämällä Telemark Team ry:n jäsenten ja muiden seuratoimijoiden kesken internetpohjainen Webropol-kysely. Kysely sisälsi sekä kvalitatiivisia että kvantitatiivisia kohtia, joiden avulla saatiin käsitystä jäsenten mielipiteistä koskien seuran toimintaa. Kysely toimi osaltaan pohjana seuran laatukäsikirjan rakentamiselle. Laadunhallintajärjestelmän eli laatukäsi- kirjan suhteen tehtyjä ratkaisuja käsittelen tutkielman loppuosassa.

2.1 Laatu käsitteenä

Liiketoiminnasta puhuttaessa laatu on käsitteenä tarkoittanut eri aikoina eri asioita. Valtiotieteiden tohtori Timo Silénin (2011, 15) mukaan ”Laadun käsite on muuttunut alkuperäisestä tuotteen virheettömydestä kokonaisvaltaiseksi liikkeenjohdon käsitteeksi”.

Nykyään laadusta puhuttaessa ei käsitteelle olekaan yksiselitteistä määritelmää, vaan määrittely riippuu liiketoiminnasta ja katsantokannasta (Malinen & Puranen 2008, 3). Yksinkertaisimmillaan laatu tarkoittaa yhteensopivuutta asiakkaan asettamiin vaatimuksiin (Andersson 2004, 23). Toisaalta asiakastytyvyisyys on vain osa laajempaa laatukäsitettä, jonka voidaan katsoa koskevan myös yrityksen laaja-alaista johtamis- ja kehittämistapaa, jossa pyritään kannattavaan liiketoimintaan itse tuotteen laadun kehittämisen lisäksi toimintaprosessien kehittämisen kautta (Silén 2011, 15).

Toiminnan laatu on organisaation prosessien ja toimintojen kyky saavuttaa laadun eri näkökulmien mukainen tavoiteltu laatu sekä laaduntuottokyky. Tällöin toiminnan laatu on organisaation sisäisen toiminnan ja prosessien tehokkuutta ja virheettömyyttä, mutta myös ulkopuolisen yhteistyöverkoston laaduntuottokyvyn järjestelyä ja optimointia organisaation omiin tarpeisiin suhteutettuna. (Silén 2011, 17.)

Tässä tutkielmassa keskityn laatuun kokonaisvaltaisena organisaatioiden toiminnan laatuna.

2.2 Laadunhallintajärjestelmät

Yritysten tuotteiden ja toiminnan kattavaan laadun kehittämiseen ja hallintaan on kehittynyt maailmanlaajuisella tasolla lukuisia erilaisia teorioita ja käytäntöjä. Toiset näistä ovat kattavampia ja teoreettisempia laatuoppeja, toiset taas käytännönläheisempiä järjestelmiä tai -tekniikoita. Termistö näiden kesken on varsin kirjava: laatujohtaminen, laadunhallinta, laatukäsikirjat, laatumallit, laatutyökalut, laatu järjestelmät, laatupalkinnot, laatusertifikaatit ja niin edelleen. Osa termeistä on keskenään synonyymeja, osa erilaisia lähestymistapoja samaan asiaan. Tässä tutkielmassa käytetään niistä yleisesti nimitystä laadunhallintajärjestelmä, joka voi olla mitä tahansa opaskirjamaisesta ohjeistosta organisaation johdolle aina johonkin muuhun malliin.

3 LAADUN HISTORIASTA NYKYPÄIVÄÄN

Talouteen ja liiketoimintaan liittyvä laatu juontaa laajemmassa mittakaavassa juurensa jo kauas esiteolliseen aikaan, jolloin vaihtotaloudessa elävät esi-isämme kävivät kauppaa oravannahkojen ja kirveenterien välillä. Laadukas hyvä oravannahka oli varmasti arvokkaampi kuin kaksi huonolaatuista oravannahkaa, tai tylsä kirveenterä vähemmän arvokas kuin terävä. Erilaisten palvelujen ja tavaroiden vaihtoa ovat säädelleet aikojen alusta tuotantokustannusten, hinnan, toimitusajan ja -ehtojen lisäksi myös laatu. (Lagus, Helin & Lillrank 2001, 22.)

Vasta kuitenkin 1800-luvulla Yhdysvalloista liikkeelle lähtenyt tehdasteollistuminen loi pohjan nykyaikaisten laatujärjestelmien ja tieteellisen liikkeenjohdon kehittymiselle, kun teollisten tuotteiden ja niiden osien kiihtyvässä tuotannossa alettiin huomioida yhä enemmän tuotantokustannusten ja laadun (=tuotteiden virheettömyyden) välistä suhdetta. 1800-luvun puolenvälin tietämillä syntyi niisanottu *toleranssijattelu*, jonka perusteella tuotteiden ei tarvinnut olla täydellisiä, kunhan ne olivat kelvollisia. Näin syntyi kappaleen tai tuotteen mittojen toleranssit, eli ylä- ja alarajat määrittelevä *go-no-go* -testaus, jonka avulla voitiin säästää tuotannon kustannuksia ja tuottaa kohtuullisen hyviä tuotteita. (Lagus ym. 2001, 23.)

Noin vuosisata myöhemmin tuotannon volyymin kasvun ja tuotteiden monimutkaistumisen myötä syntyi amerikkalaisen Frederic Taylorin luoma järjestelmä *tieteellinen liikkeenjohto*, jonka mukaan erilaiset tehtävät ovat jaettavissa osiin, joita voidaan tutkia ja näin kehittää paras standardisoitava tekotapa. Taylorin ajatusta standardoinnista käytetään kehittyneemmässä muodossa nykyaikaisissakin laatujärjestelmissä. (Lagus ym. 2001, 26.)

Modernin laadunohjauksen perustaja oli kuitenkin Tayloriin verrattuna erilaista maailmankuvaa edustava Walter Shewhart, jonka johtoajatukseksi oli tilastollisen ajattelun yhdistäminen laadun kehittämiseen. Shewhartin *Statistical Process Control (SPC)* -teorian myötä laadunohjauksesta tuli arkiajattelun sijasta tiedettä ja sen periaatteet siirtyivät käytäntöön ja amerikkalaiseen konepajateollisuuteen. Shewhartin kuuluisin oppilas W. Edwards Deming puolestaan loi laadusta johtamisopin ja vaikutti osaltaan myös Japanissa 1900-luvun puoleen väliin tullessa syntyneeseen ja myöhemmin maailmalle levinneeseen organisaatiokeksintöön: kokonaisvaltaiseen laadunhallintaan, Total Quality Management (TQM). (Lagus ym. 2001, 26–27.)

Suomessa yritykset heräsivät laatuasioihin 1970–1980-lukujen taitteessa. Vuonna 1966 insinööreistä koostuva joukko perusti Suomen laadunvalvontayhdistyksen kehittämään teknisen laadunvalvonnan heikkoa tasoa. Lisäksi 1970-luvulla Suomessa järjestettiin alan maailmankongressi,

mikä lisäsi asian tunnettuutta maassa. (Lagus, ym. 2001, 161.) Laatujohtamista alettiin laajemmin soveltaa suomalaisissa yrityksissä vasta 1980-luvulla (Silén 2001, 44).

3.1 Laatu nykypäivän yritysmaailmassa

Nykyiset yritystoiminnassa maailmanlaajuisesti käytössä olevat laatuopit ja valmiit toteutusmallit tarjoavat yrityksille useita työkaluja laadun kehittämiseen. Nykyaikaiset laatuopit ja -mallit painottavat edeltäjiensä enemmän organisaation sisäiseen toiminnan laatuun ja sitä kautta asiakastyytyväisyyteen ja kokonaisvaltaiseen laatuun ja jopa erinomaisuuteen kuin yksittäisten tuotteiden virheettömyyteen. Esimerkiksi japanilaisesta TQM-mallista kehittynyt laadunhallinta tai laatujohtaminen suuntautuu laaja-alaisesti organisaation sisäisten toimintojen (prosessien) ja lopputuloksen kehittämiseen ja markkinoiden sekä kilpailun huomioon ottamiseen. (Silén 2001, 42.)

Yleisimpiä käytännön tarpeista eri sovellusalueille kehitettyjä laatuoppeja ja -menetelmiä ovat jo mainitun TQM-mallin lisäksi muun muassa *Six Sigma*, *JIT*, *benchmarking*, *laatujärjestelmästandardit* kuten *ISO-standardisto* tai *laatupalkintomallien* mukainen kehittäminen (Andersson 2004, 12). Suomessa näistä yleisimpiä käytössä olevia ovat ISO 9000-standardisto sekä erilaiset laatupalkintokriteereihin perustuva kehittäminen, ja niitä tarkastellaankin seuraavassa tarkemmin. Molemmat perustuvat laatujohtamiseen (Silén 2001, 18).

Laatuoppien, tai kattavammin laadunhallintajärjestelmien, ohella organisaatioissa on yleensä käytössä näihin pohjaavia laatutyökaluja, kuten laatukäsikirjoja tai tarkistuslistoja (checklist).

ISO 9000-standardisto

ISO 9000-standardisto on kansainvälinen laadunhallintajärjestelmien perustana toimiva ohjeiden ja standardien sarja. Standardeja hyödynnetään organisaatioiden laadunhallintajärjestelmää rakennettaessa sekä sitä parannettaessa. Suomen standardisoimisliitto SFS kertoo internet-sivuillaan niistä näin:

Standardia 9001 käytetään, kun tarkoituksena on rakentaa johtamisjärjestelmä, joka antaa luotamusta tuotteen vaatimustenmukaisuudesta. Se on ainoa ISO 9000 –sarjan standardi, jonka vaatimusten pohjalta ulkopuolinen laitos voi sertifioida laatujärjestelmän. -- (SFS 2011a, hakupäivä 8.3.2011.)

Standardiston avulla rakennettu laadunhallintajärjestelmä todennetaan auditoinnin kautta ja mikäli se todetaan standardiston mukaiseksi, järjestelmä voidaan sertifioida. Standardiston käyttöä valvoo ISO:n (International Organization for Standardizationin) tekninen komitea. Komitea muodostuu liike-elämän ja muiden organisaatioiden asiantuntijoista, jotka toimivat ympäri maailmaa. (SFS 2011b, hakupäivä 8.3.2011.)

Yrityksille ISO 9000 -standardisto on sekä kilpailuetu että todiste tuotteiden ja palveluiden vaatimustenmukaisuudesta. Joillakin teollisuuden aloilla sertifioidun laatujärjestelmän olemassaoloa vaaditaan jo pelkästään viranomaisten taholta (Silén 2004, 21).

Paul H. Anderssonin suomalaisten yritysten laatutoimintaa kartoittavan tutkimuksen mukaan ISO 9001 -laatujärjestelmästandardi on yleisin käytössä olevan dokumentoidun laatujärjestelmän runko. Sen tarkoituksena on ensisijaisesti varmistaa vaatimustenmukaisuus, jotta yrityksen tuotteet ja palvelut vastaavat asiakkaan vaatimuksia. Standardistossa ei ole kuitenkaan kysymys niinkään muista yrityksistä erottumisesta tai erinomaisuuden tavoittelussa. (Andersson 2004, 25.)

Laatupalkintokriteerit

ISO 9000-standardisarjasta eroten erilaiset *laatupalkintokriteerit* korostavat organisaatioiden laadussa vaatimustenmukaisuuden sijaan erinomaisuutta. Sekä USA:n että Euroopan laatupalkintokriteereissä erinomaisten yritysten tunnuspiirteinä ovat:

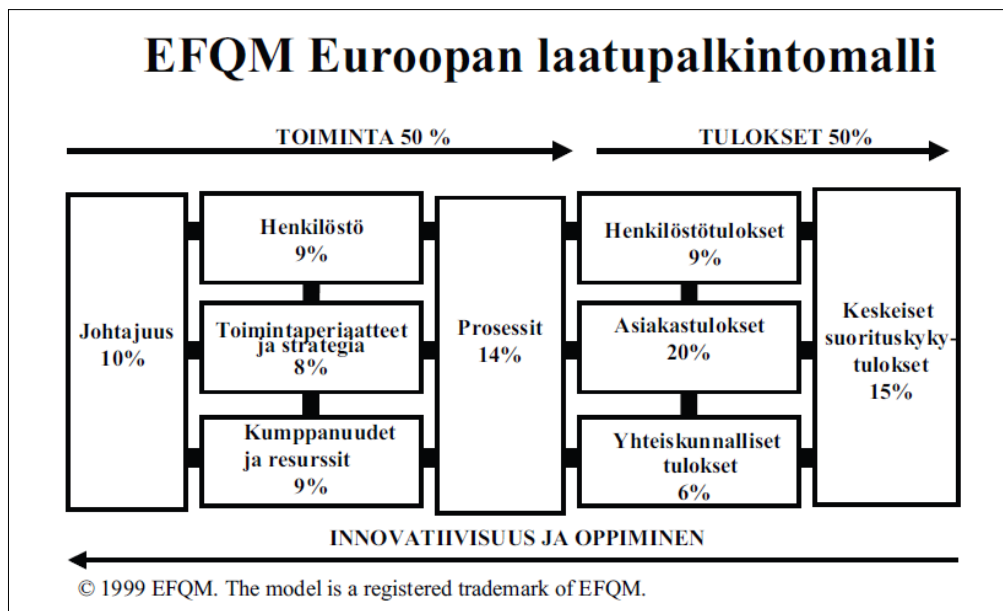
- tuloshakuisuus
- asiakassuuntautuneisuus
- visionäärinen johtajuus ja toiminnan päämäärätietoisuus
- prosesseihin ja tosiasioihin
- henkilöstön kehittäminen ja osallistuminen
- jatkuva oppiminen, parantaminen ja innovatiivisuus
- kumppanuuksien kehittäminen ja arvostaminen
- ketteryys

- suuntaus tulevaisuuteen
- järjestelmänäkökulma
- yhteiskunnallinen vastuu. (Andersson 2004, 23.)

Itsearviointi on olennainen osa laatupalkintokriteerien käyttöä. Itsearvioinnin avulla organisaatio analysoi kehittämisen lähtötilanteen ja priorisoi kehittämiskohteensa. Tarkastelemalla palkintokriteerejä yritys voi myös selvittää, miten kehittämisessä edetään. (Andersson 2004, 69.)

Laatupalkintoja myönnetään vuosittain muun muassa Japanissa (Deming-laatupalkinto), Amerikassa (Malcolm Balridge National Quality Award, MBNQA,) ja Euroopassa (European Foundation for Quality Managementin, EFQM:n laatupalkinto European Quality Award, EQA). Lisäksi olemassa on muita, kansainvälisiä ja kansallisia laatupalkintoja, joista useat pohjautuvat yhdysvaltalaiseen Balridge-palkintoon. (Silén 2001, 25.) Suomen laatupalkinnon kriteerit mukailevat Euroopan laatupalkintokriteerejä (Andersson 2004, 23).

Euroopan laatupalkintomallin rakenne jakautuu yhdeksään arviointialueeseen, kuten kuvan 1 kaaviossa on esitetty (Valtiovarainministeriö 2001, 9).

Kuva 1: Euroopan laatupalkintomallin rakenne (Valtiovarainministeriö 2001, 9)

Laatupalkintokriteerit pohjaavat olennaisesti tieteellisen liikkeenjohdon perinteisiin organisaatioiden ja johtamisen tarkastelun osalta. Kriteereihin on pyritty konkretisoimaan se, mitä laadun johtamisen näkökulmasta organisaatioiden tehokas ja asiakaskeskeinen toiminta voisi sisältää. (Silén 2001, 22.)

Laatupalkintokriteerit edustavat kattavampaa katsantokantaa laadun ja laatujohtamisen suhteen kuin ISO 9000 -standardisto. Laatupalkintokriteerejä käytetään laadunhallinnan välineenä yritysten lisäksi enenevässä määrin julkisella sektorilla.

3.2 Laatu kulttuurialalla

Kulttuurialojen yritystoimintaa kutsutaan useilla eri termeillä, kuten luovat toimialat, kulttuuriteollisuus ja kulttuurituotanto. Termeistä ei ole vakiintunutta eikä yksiselitteistä määritelmää (Niinikoski & Sibelius 2003, johdanto). Suomen Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut syksyyn 2011 asti toimivan luovan talouden kehittämishankkeen ”LUOTU:n”, jonka mukaan:

--luovat alat sisältävät kaikki alat, jotka synnyttävät tekijänoikeuksia, patenteja tai tuotemerkkejä. Tällöin ne nähdään liiketoimintana, joka perustuu aineettoman omaisuuden kaupalliselle hyödyntämiselle. (Luotu 2011, hakupäivä 27.3.2011)

Kulttuurialan tai luovien alojen piiriin kuuluu siis hyvin moninainen joukko toisistaan paljonkin eroavia yrityksiä, aina taidegallerioista pelisuunnittelutaloihin. LUOTU-hankkeen mukainen luovien alojen määritelmä jättää kuitenkin pois ne kulttuurialan yritykset, joiden toiminta perustuu esimerkiksi musiikkitapahtumien, kuten festivaalien ja konserttien, järjestämiseen.

Kulttuurialan laadunhallintajärjestelmistä ei tutkielman teon yhteydessä löytynyt kirjallista materiaalia. Kuitenkin laadukasta kulttuurityötä tehdään monessa yrityksessä, ja näillä varmasti on käytössään omat laadunvalvontajärjestelmänsä. Kenties kirjallisuuden puuttuminen kertoo enemmän luovien alojen käsitteen vakiintumattomuudesta ja tutkimattomuudesta kuin laadunhallintajärjestelmien puutteesta. Oman kokemukseni mukaan laatukäsikirjoja ja erilaisia checklistejä käytetään erityisesti tapahtumatuotannoissa. Myös valtiotasolla ohjatut hankkeet, kuten LUOTU-hanke, pyrkivät kehittämään suomalaista luovien alojen yrittäjyyttä. Yrittäjille on muun muassa tarjolla

seminaareja ja konsultointipalveluita, joissa eittämättä käsitellään myös laadunhallintaan liittyviä asioita.

Koska kulttuuri- tai luovien alojen laadunhallinnasta ei löytynyt juurikaan kirjallisuutta, niitä ei tässä tutkielmassa käsitellä enempää.

3.3 Laatu julkisella sektorilla

Suomessa julkisen sektorin toiminta eroaa lähtökohtaisesti yksityisen sektorin eli yritysten toiminnasta ennen kaikkea palvelutuotantonsa päätarkoituksessa. Julkisella sektorilla tarkoitetaan esimerkiksi valtion virastoja ja laitoksia, terveydenhuoltoa ja koulutusta sekä varuskuntia. Julkisen palvelutuotannon päätarkoitus on yhteiskunnallinen vastuu. Taloudellisen voiton tavoittelun sijaan julkisen palvelutuotannon on turvattava kansalaisille mahdollisuudet yhtäläisiin ja kaikille kuuluviin palveluihin. Viime vuosikymmenten aikana julkisen sektorin toimintaympäristössä on kuitenkin tapahtunut suuria muutoksia ja laadun sekä asiakaslähtöisyyden ja kustannustehokkuuden merkitys ovat kasvaneet. Samalla julkisen sektorin toimintatavat ovat alkaneet enemmän muistuttaa yritystoimintaa. Suomessa useilla julkisen sektorin toimialoilla, kuten julkisen terveydenhuollon alalla, puolustusvoimissa sekä kuntien ja valtion virastoissa, on käytössä eurooppalainen EFQM:n laatupalkintomalli malli, joka itsearvioinnin työvälineenä auttaa organisaatioita ”kysymään oikeat kysymykset ja tunnistamaan systemaattisella ja vertailun mahdollistavalla tavalla keskeisiä kehittämistarpeita”. (Valtiovarainministeriö 2011, 3-10.)

Myös suomalaisissa korkeakouluissa on käytössä omat laadunhallintajärjestelmänsä, jotka ovat yleensä koko oppilaitoksen toiminnan ja johtamisen kattavia laatukäsikirjoja. Korkeakoulujen laatu-järjestelmiä arvioi ja auditoi riippumaton asiantuntijaelin, Korkeakoulujen Arviointineuvosto KKA. Arviointineuvosto avustaa opetus- ja kulttuuriministeriötä ja korkeakouluja arvioinneissa ja toimii ministeriön yhteydessä. Myös KKA:n toimintaa ohjaa oma sisäinen laadunhallintajärjestelmä, jonka tärkein dokumentti on niin ikään laatukäsikirja. (KKA 2011, hakupäivä 27.3.2011)

3.4 Laatu kolmannella sektorilla

Kolmas sektori tarkoittaa yksityisen ja julkisen sektorin sekä kotitalouksien väliin jäävää yhteiskunnallista sektoria, jonka muodostavat muun muassa yhdistykset, osuuskunnat ja säätiöt. Kol-

mannen sektorin toimijat eroavat yrityksistä siinä, että niiden toiminta ei perustu voiton tavoittelulle ja maksimoinnille, vaan yleishyödyllisyydelle. Lisäksi ominaispiirteitä ovat yhteiskunnallinen tai eettinen tavoite, kuitenkin eroten julkisen sektorin toiminnasta siten, että tavoitteet voivat olla aattellisia ja rajatumpia. Organisaation tavoitteet on kirjattu sen sääntöihin. (Jyväskylän yliopisto 2008, hakupäivä 27.3.2011.)

Suomessa on noin 130 000 rekisteröitynyttä yhdistystä (PRH 2011, hakupäivä 7.3.2011). Yhdistysten johto ja organisaatio koostuu yleisesti ottaen vapaaehtoisista, ja niiden toiminnassa on harvoin mukana kyseisen alan ammattilaisia. Yhdistysten toiminnan laatu on usein kiinni aktiivisten vapaaehtoisten osaamisesta ja jaksamisesta, joskin myös palkattuja työntekijöitä työskentelee kolmannen sektorin organisaatioissa.

Tässä tutkielmassa olen jättänyt suuremmat kolmannen sektorin organisaatiot, kuten poliittiset puolueet, suuret kansalliset hyväntekeväisyysjärjestöt ja muut vastaavat, sivuun ja keskittynyt pienempiin ja tyypillisempiin, vapaaehtoisvoimin johdettuihin yhdistyksiin.

Seuraavassa käsittelen kolmannen sektorin organisaatioista urheiluseuroja ja niiden olemassa olevia laadunhallinnan keinoja. Lisäksi pohdin, voivatko pienet, vapaaehtoisvoimin toimivat organisaatiot hyötyä edellä esiteltujen laadunhallintajärjestelmien kaltaisista ja miten.

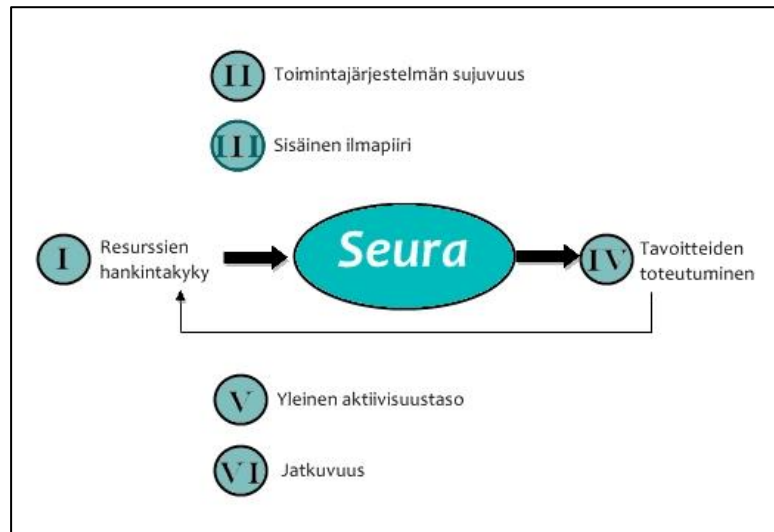
Urheiluseurat ja laadunhallinta

Vapaaehtoisorganisaatioina suomalaiset liikunta- ja urheiluseurat ovat moninainen joukko pienempiä ja suurempia yhdistyksiä. Erikoistutkija Pasi Kosken (2009, 20) mukaan niille on tyypillistä, että seuroissa toimivien päähuomio kuluu seuran päivittäisten toimintojen toteuttamiseen eikä niinkään seuran aktiiviseen kehittämiseen. Urheiluseuroissa yleisiä ongelmia ovat vapaaehtoisten vaihtuvuus, töiden kasautuminen muutamalle aktiiviselle ja sitä kautta näiden väsyminen, viestintään liittyvät ongelmat sekä sisäiset ristiriidat. (Koski 23.8.2010, haastattelu.)

Seuran tavoitteiden asettelussa on useasti lähdetty liikkeelle liian kapea-alaisesti ja tavoiteltu esimerkiksi vain kisamenestystä ja jätetty seuran kokonaisvaltainen kehittäminen huomiotta. Tällaisissa tapauksissa kehitys ei ole vakaalla pohjalla ja ongelmia esiintyy jossain vaiheessa lähes poikkeuksetta. Menestys- tai muun kapea-alaisen tavoitteen sijasta seuran tavoitteeksi kannattaakin asettaa hyvänä seurana oleminen. (Koski 2009, 20.)

Seurojen toiminnan kehittämisen näkökulmasta Pasi Kosken mukaan keskeinen käsite on seuran *toimivuus*, jonka pohjalta tämä on luonut erityisen seuran toimivuusmallin. Mallissa on kuusi ulottuvuutta, jotka ovat: 1) resurssien hankintakyky, 2) toimintajärjestelmän sujuvuus, 3) sisäinen ilmapiiri, 4) tavoitteiden toteutuminen, 5) yleinen aktiivisuustaso ja 6) jatkuvuus.

Pasi Kosken mukainen seuran toimivuuden malli on esitelty kuvassa 2.

KUVA 2: Seuran toimivuuden malli P. Kosken mukaan (Koski 2009, 21)

Resurssien hankintakyky tarkoittaa seuran rahoituksen lisäksi jäsenten, vapaaehtoisten, tilojen sekä osaamisen hankkimiskykyä. **Toimintajärjestelmän sujuvuudeksi** mallissa voidaan katsoa seuran sisäisen työnjaon toimivuus, tiedon kulku, ideoiden syntyminen ja toteuttaminen. **Sisäisen ilmapiirin** tekijöitä taas ovat vahva me-henki sekä ryhmän intressien ajaminen omien etujen sijasta. Vapaaehtoisuudelle perustuvassa seuratoiminnassa ilmapiiri on hyvin tärkeä toimivuustekijä. **Seuran tavoitteiden toteutumisena** voidaan pitää esimerkiksi kilpaurheilussa menestymisen lisäksi laadukkaita liikuntapalveluja ja liikunnan harrastamista ja fiksua nuorisoa. **Yleiseen aktiivisuustasoon** liittyy seuran tunnettuus ja hyvä imago, lisäksi seura toimii aktiivisesti suhteessa ympäristöönsä. Viimeisenä seuran toimivuuden ulottuvuutena on **jatkuvuus**, jonka avulla taataan, että seura ei ole riippuvainen vain yksittäisistä toimijoista. (Koski 2009, 21.)

Kosken malli antaa laadukkaalle seuratoiminnalle kehyksen, jonka avulla voidaan pohtia, ovatko kyseiset asiat omassa seurassa kunnossa. Tarkempaa käytännön laatutyökalua se ei kuitenkaan tarjoa.

Nuori Suomi ry:n Sinetti urheiluseurojen laatujärjestelmien edelläkävijänä

Nuori Suomi on sitoutumaton järjestö, jonka tehtävänä on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia ja elämäniloa liikunnan ja urheilun avulla (Nuori Suomi 2011, hakupäivä 8.2.2011).

Nuori Suomi ry on osaltaan ollut kehittämässä suomalaisten urheiluseurojen laadunhallintaa myöntämällä urheiluseuroille alalla arvostettuja Nuori Suomi -sinettejä merkiksi ansiokkaasta nuorisotyöstä. Nuori Suomi -sinetin arvostuksesta kertoo muun muassa se, että useat kaupunki-organisaatiot huomioivat sinetin urheiluseurojen toiminta-avustuksissa siten, että mikäli seuralla on sinetti, se voi saada enemmän avustusta kuin seura, jolla ei sitä ole.

Saadakseen sinetin urheiluseuran on täytettävä yhdeksän kriteeriä, jotka Nuori Suomi on asettanut. Näistä kriteereistä kaksi ensimmäistä on eettisiä ja kasvatuksellisia, neljä seuran organisaatioon ja toteutukseen liittyviä ja kolme viimeistä harjoituksen laatuun liittyviä. (Nuori Suomi 2011, hakupäivä 8.2.2011.)

Sinettiseuran kriteerit:

1. Seura pitää huolta jokaisesta mukana olevasta lapsesta ja nuoresta.
2. Seuran toiminta on kasvatuksellista.
3. Seurassa on nuorisotoiminnasta vastaava henkilö.
4. Seuralla on kirjallinen toimintalinja seuran toimintaperiaatteista.
5. Seura informoi ja aktivoi jäsenistöään sitoutumaan seuran toimintalinjaan ja sopimaan pelisäännöistä.
6. Seurassa kiitetään kaikkia seuratoimihenkilöitä heidän tekemästään arvokkaasta työstä.
7. Seura aktivoi monipuoliseen ja määrällisesti riittävään liikuntaan.
8. Seuran ohjaajat ovat käyneet lasten ja nuorten ohjaamiseen tarkoitetun koulutuksen.
9. Seurassa huolehditaan suunnitelmallisesti ohjaajien ja valmentajien osaamisen kehittämisestä.

Sinettiä tavoittelevan seuran on prosessin aikana vähintään kirjattava ylös seuran toimintalinja sekä pelisäännöt, jotta se voi saada sinetin. Kriteerien täytyminen todennetaan auditointitilaisuudessa, jonka suorittaa kyseessä olevan seuran lajiliiton nimeämä henkilö yhdessä Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n (SLU) toimijan kanssa. Nuori Suomi ry on laatinut sinettiseurojen laatukäsikirjan, joka toimii myös sinetti-auditointitilaisuuksissa laatukriteerien toteutumisen arvioinnin väli-

neenä. Sinetin saamisen jälkeen auditointeja tehdään ensin kahden vuoden päästä ja sen jälkeen kerran kolmessa vuodessa. Sinettiseuroja on tämän tutkielman tekohetkellä yhteensä 568. (Nuori Suomi 2011, hakupäivä 8.2.3011.)

Sinetin yleistymisen myötä suomalaisissa urheiluseuroissa on tehty ainakin jonkintasoista suunnitelmallista laatutyötä. Työtä ohjaavat Nuoren Suomen tarjoamat opasmateriaalit, seuratoimintalinja sekä sinettiseurain laatukäsikirja, joista ensimmäinen ohjaa kohta kohdalta laatimaan vaatimustenmukaisen toimintalinjadokumentin seuralle ja jälkimmäinen koko hankkeen tavoitteiden toteutumista. Myös urheiluseuran Reilun Pelin mallisäännöt opastavat seuroja laatimaan vastaavanlaiset säännöt omassa seurassaan. Kukin seura soveltaa ohjeita ja täyttää standardit omalla tavallaan, ja myös sinetin hakemisen yhteydessä syntyvät konkreettiset tuotteet, eli toimintalinjat ja pelisäännöt, voivat erota toisistaan paljonkin eri seuroissa. Osa seuroista tekee toimintalinjasta kattavamman ohjeiston, josta on hyötyä myös seuran jokapäiväisissä toiminnoissa; osa taas kirjaa toimintalinjaan vaaditut asiat yleisemmällä tasolla ja teoreettisemmin. Lisäksi Nuoren Suomen sinetikriteerien vaatima laatu painottuu seuran kokonaisvaltaisen toimivuuden sijasta nimenomaan nuorisotoiminnan laatuun. Kokonaisvaltaisempi laadunhallinta seuroissa vaatii siis usein muutakin kuin sinetikriteerien täyttämisen.

4 CASE TELEMAR TEAM

Telemark Team ry on oululainen vuonna 1965 perustettu tanssiurheiluseura. Se on yksi Suomen vanhimmista ja aikoinaan menestyneimmistä tanssiurheiluseuroista ja hyvin tunnettu kotikaupungissaan Oulussa. Seuran huippuvuodet kilpailumenestyksen perusteella mitattuna olivat 1990-luvulla, mutta huippukausien aikana syntynyt hyvä maine ja imago ovat edelleen tunnettuja myös kotikaupungin ulkopuolella ja jopa laajemmin maailmalla.

Seuran pääasiallista toimintaa on tanssin opetuksen järjestäminen. Opetusta annetaan kilpatanssissa sekä erilaisissa tanssin harrasteryhmissä, kuten lastentanssissa, showtanssissa ja mamma-vauvatanssissa. Lisäksi seura järjestää Suomen tanssiurheiluliiton virallisia kilpatanssikisoja sekä muita tanssitapahtumia, kuten seuran omia oppilasnäytöksiä.

Muiden suomalaisten urheiluseurojen tapaan seuran organisaatio perustuu suurimmaksi osaksi vapaaehtoiselle työvoimalle, joka koostuu lähinnä seuran jäsenistä: tanssijoista sekä näiden vanhemmista. Telemark Team ry:n jäsenmäärä oli vuoden 2010 lopussa 512 henkilöä, joista suurin osa on tanssin harrastajia. Seura työllistää lukukausittain 8–10 tuntipalkkaista tanssinopettajaa sekä yhden päätoimisen työntekijän, seuran toiminnanjohtajan. Telemark Team ry on Suomen Tanssiurheiluliiton (STUL) sekä Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n (SLU) jäsen, sekä jälkimmäisen aluejärjestön, Pohjois-Suomen Liikunta ry:n (PoPLi) jäsen. Telemark Team ry:lle myönnettiin Nuori Suomi ry:n Sinetti-sertifikaatti vuoden 2009 lopulla, jolloin myös julkaistiin seuran ensimmäinen toimintalinja (Liite 1).

Seuran laadun kehittämiseksi on selvästi tilausta sekä jäsenistön että seurajohdon puolelta, mikä selviää seurassa vuoden 2010 lopulla tehdyn kyselyn tuloksista. Sinetti-sertifikaattia hakiessa laadittu seuran toimintalinja ei ole tarjonnut tarpeeksi kattavaa apua seuran toimintoihin ja niiden kehittämiseen, ja kyselytulosten ja seurassa toimivien henkilöiden kanssa käytyjen keskustelujen perusteella seurassa päätettiin panostaa kattavamman ohjeiston kehittämiseen.

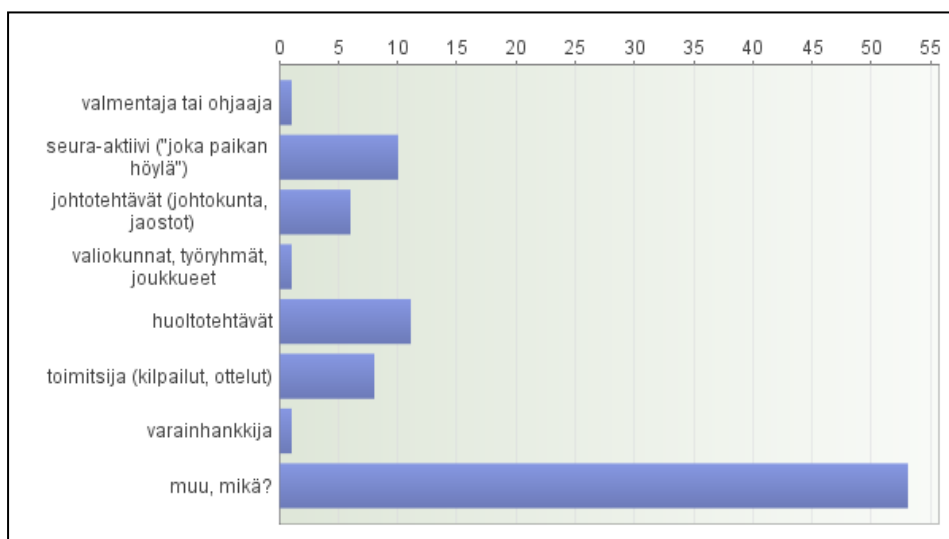
4.1 Mikä mättää seurassa – kysely ja tulokset

Urheiluseuratoiminnassa yleisiä ongelmia ovat vapaaehtoisten vaihtuvuus, töiden kasautuminen muutamalle aktiiviselle ja sitä kautta näiden väsyminen, viestintään liittyvät ongelmat sekä sisäiset ristiriidat. Samat ongelmat pätevät myös Telemark Teamin parissa. Nykyisellään seuran organisaatorakenne on määritelty lähinnä seuran johtokunnalle jaettujen tehtävien kautta, mikä on johtanut siihen, että johtokunnan jäsenet joutuvat tekemään huomattavan määrän talkootöitä verrattuna muihin seuran jäseniin. Tämän lisäksi seurassa tuntui olevan yleisen ilmapiirin osalta tiettyä tyytymättömyyttä joihinkin seuran käytäntöihin, kuten viestintään. Seurassa toimiville henkilöille kuten harrastajien vanhemmille, seurajohdolle sekä varsinaisille jäsenille, tehtiin loppuvuodesta 2010 internetpohjainen Webropol-kysely (Liite 2), jossa selvitettiin toimijoiden mielipiteitä seuran toiminnasta ja mahdollisista kehityskohteita. Kysymykset olivat sekä laadullisia että määrällisiä: osassa pyydettiin vastauksia asetettuihin kysymyksiin tai väittämiin numeraalisella asteikolla 1–5, kun taas osaan kysymyksiä pyydettiin vastausta omin sanoin.

Vastaajat

Kyselyyn vastasi yhteensä 87 henkilöä, joista suurin osa oli 35–49 -vuotiaita ja enemmistö oli naisia. Vastanneet segmentoitiin rooliensa tai tehtäviensä mukaan, kuvassa 3 esitetyllä tavalla:

Tehtävä / asema / rooli seurassa

Kuva 3: Kyselyyn vastanneiden roolit (Webropol-kyselyn tulokset, seuratoimijat)

Osa ilmoitti siis toimivansa jossain tietyssä roolissa tai tehtävässä seurassa. Suurin osa toimijoista, kuten johtokunnan jäseniksi, huoltotehtävissä toimiviksi tai toimitsijoiksi ilmoittautuneista, on tietävästi harrastajien vanhempia. Myös kohtaan ”muu, mikä?” roolinsa vapaammin määrittäneistä suurin osa (37 henkilöä) oli vanhempia. Lisäksi vastaajilta kysyttiin lajia: olivatko he seurassa mukana tanssin harrasteryhmissä vai kilparyhmissä ja kuinka monta vuotta he ovat olleet mukana seuran toiminnassa. Vastaajista yli puolet ilmoitti lajikseen kilpatanssin ja enemmistö oli ollut seuran toiminnassa mukana 2–4 vuotta. Vastauksia saatiin siis eniten kilpatanssijoiden äideiltä, jotka olivat olleet toiminnassa mukana yli vuoden.

Segmentointi tehtiin sen vuoksi, että vastauksista voitaisiin jälkepäin suodattaa erikseen erilaisia vastaajaryhmiä ja saada näin selville vaikkapa pelkästään johtokunnan tai valmentajien mielipiteet asetettuihin kysymyksiin. Vastauksista päätettiin ottaa suodatus neljällä eri tavalla:

- 0–1 vuotta seurassa toimineiden vastaukset
- 2–4 vuotta seurassa toimineiden vastaukset
- yli 5 vuotta seurassa toimineiden vastaukset
- kaikkien vastausten yhteenveto.

Analyysi

Kyselyn tuloksia päätettiin käsitellä seuran kehittämisen näkökulmasta ilman varsinaista suodattamista, eli analyysiin otettiin mukaan kaikkien vastausten yhteenveto, jotta saataisiin mahdollisimman kattava kuva seuran tilanteesta ja toimijoiden mielipiteistä. Vastaukset tarjosivatkin paljon suuntaviivoja seuran kehittämiseen, niin numeraalisen tilastotiedon kuin laadullisen tiedon, seura-toimijoiden avointen vastausten ja ehdotusten osalta. Seuran kehittämistä varten olennaisimmat tiedot saatiin seuraavista aiheista:

Seuran tiedotukseen liittyvissä kysymyksissä parhaan kuvan vastaajien mielipiteistä sai avoimista vastauksista. Kysymykseen ”Mielipiteeni seuran tiedotuksesta” oli vastattu ahkerasti. Hyvänä tai riittävänä viestintää pidettiin 15 vastauksessa, ei niin hyvänä ja riittämättömänä tai jopa huonona viestintää pidettiin 19 vastauksessa. Lisäksi ei varsinaisesti kantaaottavia, mutta erilaisia kehitysehdotuksia sisältäviä vastauksia oli 7. Avoimissa vastauksissa viestintää arvosteltiin

muun muassa sekavaksi. Lisäksi koettiin, että moni tiedotettava asia tulee tietoon liian myöhään. Uudet harrastajat toivoivat enemmän tietoa seuran toiminnasta ja käytänteistä. Viestintä nousi siis yhdeksi tärkeäksi kehityskohteeksi.

Kyselyssä selvitettiin myös, mihin vastaajien mielestä **tulevaisuudessa seuran tulisi panostaa**. Vastaukset osoittivat, että erityisesti vastaajat halusivat seurassa panostettavan lasten ja nuorten toimintaan, seurahengen kasvattamiseen ja jäsenmäärän ylläpitämiseen.

Kysymyksen ”**Jotakin muuta mitä haluaisit välittää seurajohdolle**” avoimissa vastauksissa saatiin kattavasti kuvaa vastaajien henkilökohtaisista, hyvin erilaisistakin, mielipiteistä ja jopa parannusehdotuksista seuran toimintaa koskien. Avoimien vastausten perusteella kävi myös ilmi, että jäsenten keskuudessa on myös jonkun verran väärinkäsityksiä seuran toimintatavoista. Samalla useassakin kommentissa peräänkuulutettiin avoimuutta muun muassa päätöksenteon ja rahankäytön osalta. Näiden vastausten ja ehdotusten pohjalta kävi selväksi, että seuran käytänteitä ja toimintatapoja yleisesti ottaen tulee kirjata ylös ja selventää seuratoimijoille.

4.2 Seuran kehittäminen

Kyselyn perusteella kävi varsin selväksi, että seuran toimintoja olisi syytä järkeistää jo pelkästään selkeyttämällä avaintoimijoiden rooleja sekä seuran toimintojen ylöskirjaamisella loogisessa järjestyksessä. Telemark Team ry:lle päätettiin alkaa kehittää laatukäsikirjaa, joka antaisi selkeitä ohjeita tehokkaaseen toimintaan aina seuran operatiivisesta johdosta vasta kilpatanssin parissa aloittaneille tanssijoille. Laatukäsikirja ei perustu pelkästään Webropol-kyselyn tuloksiin eikä tarjoa ratkaisuja kaikkiin vastauksissa ilmenneisiin ongelmiin. Laatukäsikirjan tekemisen lisäksi päätettiinkin kehittää seuran viestintää käytännössä uudistamalla seuran internetsivuja siten, että niiden kautta täsmennetty tiedonkulku helpottuu. Internetsivu-uudistuksen myötä seuran jäsenet saavat jatkossa helpotusta tiedonkulun ongelmiin, siten että kullekin ryhmälle on mahdollista luoda sivuille tulevan intranetjärjestelmän avulla oma sähköinen ilmoitustaulu, jonka kautta tiedotteet voi ohjata tarkennetusti esimerkiksi vain tietyille ryhmälle. Lisäksi seuran muita toimintoja, kuten valmentajapalavereita ja vanhempainiltoja ja varainhankintaa, pyritään kehittämään yhä edelleen osana seuran arkea.

4.3. Laatu­käsikirja Telemark Teamille

Yritysmaailmassa käytössä olevat laatuopit tai laadunhallintajärjestelmät kuten ISO 9000 -standardisto tai lautupalkintokriteerit eivät tuntuneet soveltuvan urheiluseuran jokapäiväisten toimintojen ja seuratoiminnan laadun kehittämiseen. Telemark Team ry:n laadunhallintatyökaluksi valikoituikin kirjallinen dokumentti, jonka sisältö pohjaa urheiluseuroissa totuttuun Sinettiseuran toimintalinja-malliin, mutta joka on kattavampi ja yksityiskohtaisempi tarjoten vastauksia käytännön kysymyksiin ja pulmiin. Laadunhallintatyökalua voisi kutsua vaikkapa seuran toimintaoppaaksi, seura-aapiseksi tai toimintalinjaksi. Päädyin nimeämään sen kuitenkin laatu­käsikirjaksi, sillä tavoitteena oli nimenomaan parantaa ja kehittää seuran toimintojen laatua eikä pelkästään kirjata ylös jo olemassa olevia käytäntöjä. Laatu tarkoittaa Telemark Team ry:n osalta erityisesti suunnitelmallista seuran johtamista, toimivia käytäntöjä, hyvää viestintää ja sitä kautta tyytyväisempiä seuratoimijoita.

Yhtenä tavoitteena oli kuitenkin myös kerätä ja välittää tärkeää tietoa olemassa olevista käytännöistä, jotta henkilövaihdosten yhteydessä ei katoaisi olennaista niin sanottua hiljaista tietoa. Laatu­käsikirja on siis sekä tietoa antava että toimintaa ohjaava dokumentti, joka on laadittu päivitettäväksi ja muokattavaksi myös seuran tulevien tarpeiden mukaiseksi.

Laatu­käsikirja (liite 3) on jaettu kahteen osaan. Ensimmäinen osa sisältää kattavat käytännön­läheiset kirjalliset ohjeet jäsenille aina ryhmien tavoitteista ja laskutuksesta kilpatanssikisojen ilmoittautumiskäytänteisiin. Jäsenille on myös koottu kattavasti linkkejä muihin tiedon­lähteisiin, kuten Suomen Tanssiurheiluliiton oppaisiin ja säännöstöihin. Lisäksi mukana on muun muassa kopioitava "kilpailijan muistilista" -checklist sekä erilaisia lomakkeita ja linkkejä. Toinen osa tarjoaa seurajohdolle ohjeet laadukkaaseen ja tasalaatuiseen johtamiseen aina tehtävien jaosta ja viestinnästä varainhankinnan järjestämiseen. Mukana on myös työkaluja kuten seuran "Vuosikello", muistilista kilpailujen järjestämiseen ja muita toimintaa käytännössä ohjaavia apukeinoja.

Laatu­käsikirjan aloittaa esipuhe "Lukijalle", jossa kerrotaan, mikä dokumentti on kyseessä, kenelle se on tarkoitettu ja mitä varten se on tehty. Tämän jälkeen on pieni esittely seurasta ja sen historiasta. Tämän pohjustuksen jälkeen alkaa varsinainen laatu­käsikirja, jossa on koottu tietoa ja ohjeita tärkeiksi koetuista asioista. Jotta teksti ei olisi liian pitkä­veteistä ja vaikealukuista, poimittiin tärkeimpiä asioita erilaisiin info-laatikoihin ja listoihin. Tekstiä pyrittiin myös elävöittämään kuvilla ja väreillä.

Osa 1: Jäsenelle

Telemark Team ry:n jäsenistölle teetetyin kyselyn perusteella seuraan uutena tulevat henkilöt eivät ole aina saaneet tarpeeksi tietoa seuran organisaatiosta, jäsenyydestä ja muista seuratoimintaan liittyvistä käytänteistä ja periaatteista. Siksi laatukäsikirjan alkuun laadittiin esittely siitä, mitä **jäsenyys** Telemark Teamissa merkitsee. Kappaleessa esitellään muun muassa yhdistystoiminnan ja urheiluseurojen yleisiä toimintaperiaatteita sekä seuran jäsenmaksut ja -edut. Jäsenmaksujen lisäksi on kerrottu, millä perusteella tanssijoiden harrastemaksut määritellään sekä kuinka seuran laskutus on järjestetty.

Toinen Webropol-kyselyn perusteella hieman ristiriitaista palautetta saanut käytäntö oli seuran **viestintä**. Viestinnän peruseriaatteet ja tärkeimmät kanavat kerrotaan Jäsenelle-osion alkupäässä, jotta uudetkin jäsenet ja seuratoimijat osaisivat jo alusta alkaen kiinnittää huomiota oikeisiin viestinnän kanaviin ja huolehtisivat siitä, että seuralle on toimitettu voimassa oleva sähköpostiosoite postituslistaa varten.

Harrastamiseen liittyvät asiat jaettiin laatukäsikirjassa selkeästi kahteen osaan: harrasteryhmien osioon sekä kilparyhmien osioon. Näin harrastajat ja vanhemmat löytävät itseään tai lapsiaan koskevat ohjeet helpommin.

Harrasteryhmien toiminta on kaiken kaikkiaan yksinkertaisempaa ja selkeämpää kuin kilparyhmien. Tämän vuoksi harrasteryhmien ohjeistus on selkeästi lyhyempi kuin kilparyhmien. Kyselytulojen avoimien kommenttien perusteella kuitenkin selvisi, että myös harrasteryhmien tarkempi ohjeistus, esimerkiksi ryhmien vaihtamisen ja toiseen ryhmään siirtymisen osalta on tärkeää kirjata ylös etenkin uusille harrastajille ja vanhemmille. Harrasteryhmille koottiinkin oma tietopaketti ryhmien tavoitteista sekä ryhmästä seuraavaan siirtymisestä, seuran näytöksiin ja juhliin osallistumisesta sekä kilparyhmiin siirtymisestä.

Kilparyhmien osiosta tuli, kuten sanottu, kattavampi ja pidempi. Etenkin uusille ja vasta aloittaneille kilpailijoille haluttiin tarjota perustavanlaatuista tietoa lajin luonteesta, käytänteistä ja muusta harrastamiseen liittyvästä. Kaikki harrastajat ja vanhemmat eivät välttämättä aloittaessaan tiedä, mitä kilpatanssi tarkalleen ottaen tarkoittaa. Itse laji ja lajiin liittyvät ikäsarjat ja taitoluokat esitellään osion alussa. Tämän jälkeen aihetta käsitellään seuran ja harrastajan näkökulmasta: siitä miten kilpatanssin harjoittelu juuri Telemark Teamissä toteutetaan ja mistä elementeistä se

koostuu. Lisäksi kilpatanssijoille ja näiden vanhemmille kerrotaan esiintymisistä ja pyritään positiivisella tavalla kannustamaan esiintymisiin niin tilausesityksissä kuin seuran omissa näytöksissäkin. Kilparyhmälle on myös suunnattu kattava, enimmäkseen kilpailutoimintaan liittyvä osio **Ohjeet**. Ohjeisiin on kerätty niitä asioita, jotka täytyy ottaa huomioon osallistuttaessa kilpailuihin, hankittaessa tanssivarusteita, vaihdettaessa paria yms. Ohjeet myös opastavat muiden tiedonlähteiden, kuten Suomen Tanssiurheiluliiton kilpailusääntöjen äärelle.

Kuten seuralle teetetty kysely osoitti, suurin osa seurassa aktiivisesti toimivista henkilöistä on tanssijoiden vanhempia. Tämän vuoksi **vanhemmille** laadittiin laatukäsikirjaan oma osio, jossa muun muassa kerrotaan vanhempien ja perheen roolista kilpatanssijan tärkeimpänä tukena, talokootyön merkityksestä seuran toiminnalle ja taloudelle sekä mahdollisuudesta vaikuttaa positiivisesti seuratoimijana vanhempien **Tukitiimissä**. Vanhempien osiosta haluttiin sekä informatiivinen että kannustava, jotta uudetkin seuratoimintaan tulevat vanhemmat ymmärtäisivät, miten tärkeää aktiivisuus seuratoiminnassa on.

Lopuksi jäsenille laadittiin tietopaketti **Nuori Suomi ry:stä** sekä **Sinetti-sertifikaatista** ja niistä periaatteista, joita seura on sinetin saadessaan sitoutunut noudattamaan. Luku sisältää myös linkit seuran omiin Reilun Pelin pelisääntöihin sekä Sinetti-sertifikaattia varten laadittuun toimintalinjaan.

Osa 2: Seurajohdolle

Laatukäsikirjan toisessa osassa kirjataan ylös johdon, eli tässä tapauksessa johtokunnan sekä toiminnanjohtajan, **tehtävät**. Johtokunnan tehtävät määrittyvät Suomen yhdistyslaissa, ja ne on jaettu perinteisesti seuran johtokunnan roolituksien mukaan. Rooleihin liittyvien tehtävien lisäksi seurassa on kuitenkin paljon tehtäviä, joita ei ole kirjoitettu sisälle johtokunnan rooleihin. Osa tehtävistä on joka vuosi toistuvia ja niihin voidaan valmistautua jo etukäteen laatukäsikirjan yhteydessä luodun **Vuosikello**-kalenterityökalun avulla. Vuosikello onkin selkein seurajohdon laadullisen toiminnan työkalu, jonka laatukäsikirjan tekeminen tuotti. Vuosikellodokumenttiin on sisällytetty yhtenä tehtävänä laatukäsikirjan ja itse tehtäväkalenterin päivittäminen. Näin pyritään varmistamaan laatukäsikirjan oikeanlainen käyttö jatkossakin.

Lisäksi seurahallinnolle on kerätty perustietoa **taloudesta, taloudellisesta vastuusta ja urheiluseuran varainhankinnasta**. Varainhankinnasta on kirjattu ylös sekä sen tärkeimmät muodot, kuten tilausesitysten myynti, tuotemyynti, yritysysteistyö ja tapahtumat.

Tapahtumien, kuten kilpatanssikisojen, **järjestämisestä** on koottu seurajohdolle omat ohjeet linkeineen ja liitteineen, aina vastuuhenkilöiden määrittämisestä kisabudjetin laadintaan. Lisäksi tapahtumista on poimittu seuran omat oppilasnäytökset, joiden järjestämisen muistilista on kirjattu ylös laatukäsikirjaan.

Viestintä-osiossa on kirjattu ylös ne periaatteet, joilla seuran tiedotusta hoidetaan. Tiedotus on jaettu sisäiseen ja ulkoiseen tiedottamiseen. Ulkoiseen tiedottamiseen on myös sisällytetty markkinointi ja mainonta. Viestintä-osiossa mukana on muun muassa esimerkki seuran jäsentiedotteesta, muistilista mediatiedotteen laatimiseen sekä ohjeet ilmaisen UBi-mainostilan käytöstä. Lisäksi laatukäsikirjan liitteissä on kattava lista paikallismedioiden yhteystiedoista.

Lopuksi seurajohdolle on koottu pieni kappale **laadun varmistamisesta** seurassa. Kappale pyrkii motivoimaan seurajohtoa laatukäsikirjadokumentin käyttöön ja päivittämiseen, ainakin sen ohjeiden noudattamiseen pääpiirteittäin tai vähintään seuran Vuosikellon seuraamiseen ja päivittämiseen.

Laatukäsikirjan **liitteinä** on seuran yhteystietoluettelo sekä kokoelma erilaisia ohjeita ja lomakkeita, joihin laatukäsikirjan teksteissä on viitattu.

5 POHDINTAA

Yritysmaailmassa yleisesti käytössä olevat laadunhallintajärjestelmät ovat laaja joukko erilaisia liikkeenjohdon ja yritystoiminnan kokonaisvaltaisen laadunhallinnan teorioita ja työkaluja. Niihin tutustuminen on antanut hyvän kuvan siitä, miten laadukas toiminta voi johtaa laadukkaaseen lopputulokseen ja kukoistavaan yritystoimintaan.

Samoja laadunhallintatyökaluja on käytössä sekä yritystoiminnassa että julkisen sektorin toiminnassa. Esimerkiksi terveydenhuollon alalla laatua valvotaan eurooppalaisten laatupalkintokriteerien pohjautuvien laatujärjestelmien avulla. Tämä kertonee jotain myös suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan muutoksesta: julkisten palveluiden tulee olla laadukkaita ja kansalaisina osaamme vaatia samoja asioita julkisilta palveluilta kuin minkä tahansa palveluyrityksen asiakkaina ollesamme. Sama ilmiö on yleistymässä myös urheiluseuratoiminnassa. Vaikka urheiluseurat, kuten tutkielman case-organisaatio Telemark Team ry, ovat yleishyödyllisiä yhdistyksiä, joiden tarkoitus on toimia seuran jäsenten hyväksi, ne nähdään yhä useammin yritysten kaltaisina palveluntuottajina. Samalla jäsenet kokevat olevansa maksavia asiakkaita, eivätkä osallisia yhteiseen toimintaan yhteiseksi hyväksi.

Laatutyö soveltuu ja on jopa enenevässä määrin tarpeellista myös non-profit-organisaatioissa, kuten yhdistys- ja urheiluseuratoiminnassa. Vaikka yleishyödyllisillä organisaatioilla ei olekaan yritysten tapaan tarkoitus tuottaa voittoa, on niillä muutamia tärkeitä ja jopa rahanarvoisia resursseja, joita ei kannata haaskata. Yleishyödyllisen yhdistyksen tärkein resurssi ovat sen jäsenet, eli ihmiset ja näiden yhteiseen käyttöön antama aika. Aikaa taas saadaan säästettyä, jos organisaation perustoiminnot on järjestetty loogisesti, suunnitelmallisesti ja vakiintuneesti, siis laadukkaasti.

Suomalaisessa urheiluseuratoiminnassa on jo käytössä joitakin laadunhallintajärjestelmiä muistuttavia käytänteitä, vaikka niistä ei käytetäkään samoja termejä kuin yritysmaailman laadunhallintajärjestelmistä. Nuori Suomi ry:n työ laadukkaan nuorisotoiminnan edistämiseksi urheiluseuroissa on ollut merkittävä laadunhallinnan kehittämisen sysäys alalla. Nuoren Suomen myöntämät Sinetti-sertifikaatit muistuttavat tietyllä tapaa yritysten laatusertifioinneista, kuten ISO 9000 -standardisarjasta. Sinettiseuraksi hakemisen yhteydessä tehtävä seuran toimintalinja, sinetikriteerien toteutumisen jatkuva valvominen ja Sinetti-seurojen auditoinnit ovat ainakin nuorisotoiminnan laatua ohjaavia työkaluja ja yleistyvät suomalaisessa urheiluseuratoiminnassa koko ajan. Lisäksi erilaisia toimintaoppaita ja -aapisia on urheiluseuroissa tehty ennenkin, vaihtelevalla menestyksellä.

Yrityskaailman laatujärjestelmät, kuten ISO 9000 -standardistoon tai Euroopan laatu-palkintokriteereihin perustuvat laadunhallintajärjestelmät eivät tuntuneet suoraan sopivan case-organisaatio Telemark Team ry:n laadunhallintaan. Järjestelmien sovittaminen urheiluseurakenttään tuntui turhan monimutkaiselta, etenkin kun niiden kaltaisia laatu-järjestelmiä noudattavissa yrityksissä on usein resursoitu henkilö, henkilöitä tai jopa kokonainen osasto huolehtimaan laatu-järjestelmän noudattamisesta. Urheiluseuran tai muun vastaavan pienen organisaation laadunhallintatyökalun on helpotettava, nopeutettava ja tehostettava organisaation toimintoja. Se ei missään nimessä saisi ainakaan lisätä työtä. Tärkeää oli myös pohjata laatu-käsikirjassa esiteltyt käytänteet jo olemassa oleviin ja hyviksi todettuihin toiminnan tapoihin, jotta organisaation resursseja ei turhaan kuluisi uusien toimintamallien opetteluun ilman pätevää syytä. Telemark Team ry:lle laadittu laatu-käsikirja pohjaakin samoihin periaatteisiin kuin seuran aiemmin laadittu Sinetti-seuran toimintalinja. Laatu-käsikirjasta tehtiin kuitenkin huomattavasti kattavampi ja käytännön-läheisempi, ja siinä pyrittiin vastaamaan niihin tarpeisiin, jotka olivat ilmenneet seuralle teetetyssä kyselyssä, seurajohdon toiveissa sekä seuran arjessa toimiessa. Laatu-käsikirjan käyttö ja laadun kehittäminen jatkossa on pyritty varmistamaan sillä, että itse laatu-käsikirjaan ja siihen sisältyvään Vuosikello-dokumenttiin on kirjattu johtokunnalle ylös myös näiden dokumenttien päivittäminen. Laatu-käsikirjan noudattaminen ja päivittäminen tulevat silti olemaan tulevaisuudessa suurimmat haasteet laadunhallinnan onnistumiselle kiireisen seuratoiminnan tuoksinassa.

LÄHTEET

Andersson, P. 2004. Laatutoiminta Suomalaisissa yrityksissä. Helsinki: KTM Rahoitetut tutkimukset.

Jyväskylän Yliopisto 2008. Kansalaisyhteiskunnan tutkimusportaali. Hakupäivä 27.3.2011, <<http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/kolmas-sektori>>

KKA 2011. Korkeakoulujen arviointineuvosto. Hakupäivä 27.3.2011, <<http://www.kka.fi/index.phtml?s=1>>.

Koski, P. 2009. Liikunta- ja urheiluseurat muutoksessa, Helsinki: Suomen Liikunta ja Urheilu ry

Koski, P. 2010. Erikoistutkija, Turun yliopisto. Puhelinhaastattelu 23.8.2010. Tekijän hallussa.

Lagus, A. & Helin, K. & Lillrank P. 2001. Johdettu muutos. Hollola: Laatukeskus.

Nuori Suomi ry 2011. Hyvinvointia ja elämäniloa liikunnan ja urheilun avulla. Hakupäivä 8.2.2011, <http://www.nuorisuomi.fi/nuori_suomi>.

PRH 2011. Patentti- ja rekisterihallitus. Yhdistysnetti. Hakupäivä 7.3.2011, <http://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri/yhdistys_tietopalvelut/sahkoiset_palvelut/yhdistysnetti.html>.

Silén, T. 2001. Laatu, brandi ja kilpailukyky. Porvoo: WS Bookwell Oy.

SFS 2011a. Suomen Standardisoimisliitto. ISO 9000 standardisarja. Hakupäivä 8.3.2011, <<http://www.sfs.fi/iso9000/>>.

SFS 2011b. Suomen Standardisoimisliitto. ISO 9000 laadunhallintajärjestelmän luominen. Hakupäivä 8.3.2011, <<http://www.sfs.fi/iso9000/laadunhallinta/>>.

Valtiovarainministeriö 2001. Euroopan laatupalkintomalli julkisella sektorilla. Hakupäivä 7.3.2011, <http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/04_hallinnon_kehittaminen/3625/3627_fi.pdf>.

Telemark Team ry
Toimintalinja

Kuva: Kim Laine

2009

SISÄLLYS

Seuran esittely

Visio

Seuran organisaatio ja vastualueet

Eettiset tavoitteet

Yhteiskunnalliset tavoitteet

Kasvatukselliset tavoitteet

Terveellisiin elämäntapoihin liittyvät tavoitteet

Urheilulliset tavoitteet

Viihtymiseen ja ilmapiiriin liittyvät tavoitteet

Taloudelliset tavoitteet

Käytännön toimintaperiaatteet

Ryhmät

Maksut

Kilpailuihin osallistuminen

Pelisäännöt

Tiedottaminen

Palkitseminen

Seuratoimijoiden rekrytointi

Yhteistyökumppanit

Tämä vihkonen kertoo sinulle maineikkaasta ja menestyneestä oululaisesta tanssiurheiluseura Telemark Team ry:stä. Jos olet jo jäsen, saat tärkeää tietoa siitä, miten seurassa toimitaan. Jos olet vasta kiinnostumasta tanssiharrastuksesta, vihkonen kertoo sinulle, miten sitä voi harrastaa Telemarkissa.

Tervetuloa tanssin lumoavaan maailmaan!

SEURAN ESITTELY

Telemark Team ry on vuonna 1965 perustettu oululainen tanssiurheiluseura, joka on erikoistunut vakio- ja latinalaistanssien valmennukseen. 1970-luvun lopulla aloitettiin jatkuvat viikoittaiset valmennukset, mistä lähtien seuratoiminnassa on ollut paljon mukana lasten ja nuorten vanhempia vapaaehtoisina ja johtokunnan jäseninä. Tällöin alkoivat alkeiskurssit ja salsaryhmät. 1970-luvun lopulta lähtien aina 2000-luvulle saakka Telemark Team ry:n parit ovat kilpailleet menestyksekkäästi kotimaassa ja ulkomailla, saavuttaen useita finaali- ja semifinaalipaikkoja sekä mitalisijoja. Tavoitteellinen harjoittelu ja ohjelmoitu valmentautuminen omien ja ulkomaisten valmentajien avulla on antanut hyvät puitteet menestyksen saavuttamiseen. Seuran jäsenmäärä on kasvanut viime vuosina ja vuoden 2009 lopussa jäseniä on noin 500. Telemark Team ry on Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n alaisen Suomen Tanssiurheiluliitto ry:n sekä Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ry:n jäsen.

VISIO

Telemark Team ry:n visiona on olla yksi maan menestyksekkäimpiä tanssiurheiluseuroja mahdollistaen mahdollisimman monen seuran jäsenen kunto-, kilpa- tai huippu-urheilun harrastamisen edellytyksensä ja tarpeidensa mukaisesti.

Samalla seura haluaa ylläpitää ja vahvistaa tanssiurheilutoimintaa Oulun seudulla sekä vahvistaa Oulun menestyksestä tanssiurheilukaupungin asemaa.

SEURAN ORGANISAATIO JA VASTUUALUEET

Seuran ylimpänä elimenä toimii johtokunta, johon kuuluu puheenjohtajan lisäksi seitsemän jäsentä. Se vastaa seuran käytännön asioiden päättämisestä ja hoitamisesta. Johtokunnan kokoonpano päätetään seuran sääntömääräisessä syyskokouksessa jäsenten toimesta.

Puheenjohtaja: kutsuu koolle johtokunnan ja johtaa puhetta johtokunnan kokouksissa

Sihteeri: kirjoittaa kokouspöytäkirjat, hoitaa ajankohtaisasioiden käytännönjärjestelyjä, toimii johtokunnan kokouksissa sihteerinä, hoitaa uudet parit ja parimuutokset tanssiurheiluliittoon, koordinoi yhteiset kilpailumatkat bussilla

Kilpailusihteeri: hoitaa kilpailevien parien ilmoittautumisten vastaanottamisen ja välittämisen kilpailut järjestävään seuraan, hoitaa kilpailuilmoitukset ilmoitustaululle, hoitaa lisenssiasiat, vastaanottaa seuran järjestämien kilpailuiden ilmoittautumiset

Rahastonhoitaja: hoitaa seuran laskujen maksun, valmistelee kirjanpitoaineiston tilitoimistoa varten ja hallinnoi seuran varoja

Toiminnanjohtaja: päätoiminen palkattu työntekijä, hoitaa seuran operatiivisia toimintoja kuten toimistotöitä ja laskutusta sekä kehittää seuran markkinointia, tiedotusta ja varainhankintaa johtokunnalta saamiensa ohjeiden mukaisesti

Nuorisovastaava: huolehtii lasten ja nuorten asemasta seurassa sekä toimii linkkinä johtokunnan sekä lasten, nuorten ja näiden vanhempien välillä

Salivastaava: tekee salivaraukset koulujen saleille päävalmentajan kanssa sovitun ehdotuksen mukaisesti

Huoltajien yhdyshenkilö ja huoltolaukun vastaava: toimii yhdyshenkilönä kilpailumatkojen huoltajille ja pitää huolen siitä, että kilpamatkoilla mukana kulkeva huoltolauku on kunnossa ja täydentää sitä tarpeen mukaan

Päävalmentaja: tuutoroi ja valmentaa kilpatanssia, vastaa päävalmentajan ominaisuudessa kaikesta valmennuksesta ja tekee esityksen käytettävistä valmentajista ja pidettävistä tunteista johtokunnan hyväksyttäväksi

Muut valmentajat: suunnittelevat omien ryhmiensä opetuksen ja toteuttavat sen, tiedottavat omien ryhmiensä sisällä

EETTISET TAVOITTEET

Telemark Team ry on kasvattava ja yksilöiden tarpeet huomioon ottava tanssiurheilu-seura. Seurassa halutaan, että kaikilla säilyisi harrastamisen ilo ja mielihyvä. Telemark tukee lasta ja nuorta henkisesti kasvussa ja opettaa ottamaan vastuuta. Seuran tavoitteena on jokaisen harrastajan fyysisen terveyden ja liikunnallisen monipuolisuuden varmistaminen. Telemark toivoo tanssista tulevan harrastajalleen elämäntavan. Seuran eettisten tavoitteiden mukaan urheiluun ei saa yhdistää vieraita aineita (alkoholi, huumeet, tupakka) eikä esiintyä niiden vaikutuksen alaisena. Kilpailu- ja harjoitustilanteissa ei saa käyttäytyä väkivaltaisesti, arvostella epäasiallisesti muita, käyttää törkeää kieltä tai huijata tuomaria. Vedonlyönti, lahjonta ja urheiluhuijaukset ovat kiellettyjä. Lisäksi sukupuolista häirintää ei hyväksytä. Tanssiurheiluliitto määrää rangaistuksen eettisiä periaatteita rikkovalle jäsenelle.

YHTEISKUNNALLISET TAVOITTEET

Seura tavoittelee kiinnittämään ehdotusten, anomusten ja aloitteiden kautta toiminta-alueensa viranomaisten ja muiden yhteisöjen huomion ja pyrkii omatoimisesti liikunnan kehittämiseen ja sille tarpeellisten harjoituspaikkojen ja välineiden hankkimiseen sekä muiden edellytysten luomiseen. Seuran yhteiskunnallisena tavoitteena on kasvattaa yhteiskunnalle ruumiillisesti ja henkisesti vireitä ja hyödyllisiä kansalaisia.

KASVATUKSELLISET TAVOITTEET

Telemark Team ry haluaa luoda tanssiharrastuksen ympärille ainutlaatuisen elämysmaailman, jossa lapsi ja nuori voi kehittää sekä sosiaalisia että harrastuksellisia taitojaan. Samalla ylläpidetään henkistä hyvinvointia ja fyysistä terveyttä. Lisäksi tanssi opettaa elämässä tärkeitä taitoja, kuten ystävyys- ja kaverisuhteiden luomista ja ylläpitämistä, pitkäjänteisyyttä, keskittymiskykyä ja yhteisöllisyyttä.

TERVEELLISIIN ELÄMÄNTAPOIHIN LIITTYVÄT TAVOITTEET

Seuran toimintaperiaatteisiin kuuluu päihteettömyys. Lasten ja nuorten läheisyydessä sekä sisätiloissa ei saa tupakoida tai käyttää nuuskaa. Alkoholin vaikutuksen alaisena ei saa olla seuran toimitilojen alueella. Lisäksi doping on kiellettyä Suomen Antidopingtoimikunta ry:n, Kansainvälisen lajiliiton antidopingsäännösten ja Kansainvälisen Olympiakomitean antidopingsäännösten mukaan.

URHEILULLISET TAVOITTEET

Seuran tavoitteena on tyydyttää lasten ja nuorten liikunnantarve kehittämällä kunto-tekijöitä, motorisia taitoja ja ryhtiä. Liikunnan tavoitteena on olla rentoa ja turvallista välttämällä loukkaantumisen riskit. Lajin ja sen historian tulisi olla tuttua kaikille jäsenille. Jokaiselle tanssijalle tarjotaan mahdollisuus kilpailla ja näin kokea onnistumisen ja epäonnistumisen tunteet ja opetella käsittelemään ne. Kilpaillessaan lapsen ja nuoren tavoitteena on oppia kilpailukulttuuri, säännöt ja kilpailujen vaatimat tekniset suoritukset, kuten kuviot ja suoritustekniikka.

VIIHTYMISEEN JA ILMAPIIRIIN LIITTYVÄT TAVOITTEET

Telemark Team ry haluaa, että jokaisella lapsella ja nuorella säilyy harrastamisen ilo. Yhteiseen ilmapiiriin vaikuttavat yhteiset salisäännöt, joiden mukaan kaikki tunneilla toimivat. Seura kannustaa ystävällisyyteen ja toisten huomioon ottamiseen. Tunneilla ilmapiiri on avoin ja tanssia voi harrastaa ilman jännitystä.

TALOUDELLISET TAVOITTEET

Seuran tavoitteena varainhankinnassa on keskittyä tanssiurheilun kautta kertyvien tulonlähteisiin (kilpailut, näytökset ja esiintymistilaisuudet) sekä harrastustoiminnan laajentamisen kautta lisääntyviin jäsenmaksutuloihin. Tavoitteena on vakaa talous joka mahdollistaa laadukkaan toiminnan kaikille seuran jäsenille.

KÄYTÄNNÖN TOIMINTAPERIAATTEET

RYHMÄT

Telemark Team Ry tarjoaa tanssinopetusta pääasiassa kilpatanssin eli vakio- ja latina-laistanssien alalla. Tarjonnasta löytyy myös muita vaihtoehtoisia kursseja, kuten showtanssi, Baila Salsa ja perinteinen paritanssi. Ne, jotka haluavat tutustua kilpatanssin maailmaan ja vakio- ja latinalaistansseihin harrastusmielessä ilman kilpailuhaluja, voivat osallistua Tanssii Tähtien Tapaan -kursseille. Ryhmät jaetaan iän ja taitotason perusteella. Lapsilla ja nuorilla on harraste- ja kilparyhmät erikseen.

HARJOITUSTEN SISÄLTÖ

Alle 6-vuotiaat (Tirriäiset ja Pörräiset) harjoittelevat yhden kerran viikossa 45 minuuttia kerrallaan. Tunneilla on mielikuvitusliikuntaa, koordinaatioharjoitteita ja motoristisen valmiuden kehittämistä.

7-8 –vuotiaat harjoittelevat 2-3 kertaa viikossa 45-60 minuutin tunneilla. Tunneilla harjoitellaan perustekniikkaa, taitoa, kuvioita ja jalkaterän motoriikkaa.

9-11 –vuotiaat harjoittelevat 2-3 kertaa viikossa 60-80 minuuttia kerrallaan. Tunneilla keskitytään monipuolisuuteen kuvioiden, tekniikan ja nopeuden harjoittelussa.

12-15 –vuotiaat voivat harjoitella 3-5 kertaa viikossa 60-100 minuuttia kerrallaan (ryhmätuntien lisäksi vapaaharjoituksia ja yksityistunteja). Tunteihin kuuluu määrätietoisuutta, nopeutta, tekniikkaa, yksilöllisiä painotuksia ja kevyt kuntopiiri.

Yli 14-vuotiaat voivat käydä lisäksi vapaaharjoituksissa, joissa tavoitteena on antaa ohjattua opetusta ja harjoitusta, jotta oikea-aikaisen ja oikealaatuisen palautteen antaminen on mahdollista. Vapaaharjoituksissa lapsi tai nuori voi käydä, kun haluaa lisää harjoittelua ja edistymistä. Vapaaharjoitusten lisäksi voi lapsi tai nuori ottaa yksityistunteja. Niiden määrästä sovitaan jokaisen parin ja parin vanhempien kanssa erikseen.

MAKSUT

Seuran jäsenmaksu ja muut perittävät maksut perustuvat vuosittain seuran sääntömääräisessä syyskokouksessa vahvistettuun talousarvioon. Lukukasimaksut tanssitunneista sekä maksut leireistä ja kursseista maksetaan erikseen jäsenmaksun lisäksi.

KILPAILUIHIN OSALLISTUMINEN

Pari tarvitsee lisenssin voidakseen kilpailla. Parin maksettua lisenssin kilpailusihteeri toimittaa kuitit Tanssiurheiluliittoon. Hän myös ilmoittaa lapsi- ja nuorisoparit kilpailuihin. Kilpailemisen voi aloittaa alle 10-vuotiaana. Eri tanssiseurat järjestävät kilpailuja ympäri Suomea. Kilpailuihin osallistutaan omassa taitoluokassa ja onnistumisien kautta saatujen pisteiden avulla pari voi edetä ylempään taitoluokkaan.

PELISÄÄNNÖT

Seuran pelisääntöjen tarkoituksena on, että kaikki seuran jäsenet toimivat samojen periaatteiden mukaan reilun pelin hengessä. Seuran pelisääntökeskusteluissa on keskusteltu lasten ja nuorten tasavertaisesta osallistumisesta, leikinomaisuuden säilyttämisestä, terveellisten elämäntapojen edistämisestä, rikkomusten rangaistuksista ja muista ryhmälle tärkeistä asioista, kuten salisäännöistä.

Pelisäännöt on tehty alle 16-vuotiaiden kanssa yhteistyössä lasten, nuorten, vanhempien ja valmentajien kanssa. 16-18 -vuotiaat ovat tehneet Pelisäännöt valmentajien kanssa. Pelisäännöt tarkastetaan kauden alussa. Mahdolliset rikkomukset koetaan ensisijaisesti ratkaista ryhmän sisällä positiivisesti ja ratkaisukeskeisesti.

TIEDOTTAMINEN

Www-sivut ovat seuran **sisäisen tiedottamisen** pääkanava. Siellä tiedotetaan uutisotosiossa muun muassa näytöksistä, leireistä ja ryhmistä. Kokouksista tiedotetaan

myös sähköpostitse. Harjoituksiin ja valmennukseen liittyvistä asioista valmentajat tiedottavat ryhmäkohtaisilla tiedotteilla, sähköpostilla, puhelimitse tai Värtön liikuntahallin ilmoitustaululla. **Ulkoisen tiedottaminen** käsittää seuran www-sivujen ylläpidon lisäksi viestintää esimerkiksi ajankohtaisista näytöksistä tai kisoista median suuntaan tiedotteiden ja muiden yhteydenottojen avulla.

Seuran ja lajin näkyvyyttä pyritään myös tukemaan ottamalla silloin tällöin yhteyttä medioihin, kuten paikallisiin lehtiin ja tarjoamalla haastatteluja tai juttuja kilpatanssi-aiheista. Ulkoiseen tiedottamiseen liittyy myös markkinointi, jonka avulla pyritään saamaan lisää harrastajia lajin piiriin sekä tuomaan seuran tapahtumia esille. Markkinointi koostuu julistemainonnasta, lehtimainonnasta sekä muista perinteisistä markkinointikeinoista.

PALKITSEMINEN

Seura palkitsee toimijoitaan julkisilla kiitoksilla ja kukilla seuran järjestämissä tilaisuuksissa, kuten näytöksissä, pikkujouluissa ja vanhempainilloissa. Toimihenkilöille voidaan järjestää pikkujoulut ja kauden päätteeksi valmentajat käyvät yhdessä syömässä. Pitkäaikaisia toimihenkilöitä voidaan palkita liiton arvomerkeillä ja seuran kunniajäsenyyksillä. Toimijoita kiitetään ahkerasta ja seuratoiminnan mahdollistavasta toiminnasta. Valmentajia kiitetään tanssiparien kehittymisestä ja uudet valmentajat toivotetaan tervetulleiksi. Hyvin menestyneille tanssijoille jaetaan kiertopalkintoja ja stipendejä kannustamaan harrastuksen jatkamista.

SEURATOIMIJOIDEN REKRYTOINTI

Seuratoimijat ovat pääsääntöisesti vapaaehtoisia. Seuran toiminnassa on mukana paljon lasten ja nuorten vanhempia. Ennen näytöksiä, tapahtumia ja kilpailuja pidetään kokouksia, joissa päätetään toimijoiden vastualueet. Kokoukset ovat avoimia kaikille halukkaille. Seura kannustaa vanhempia osallistumaan lastensa harrastustoimintaan olemalla mukana tapahtumien järjestelyissä ja muussa toiminnassa. Vapaaehtoistyö on seuran toiminnan kannalta äärimmäisen tärkeää ja luo seuran arvostamaa yhdessä tekemisen meininkiä, jossa sekä lapset, nuoret että aikuiset puhaltavat yhteen hiileen.

YHTEISTYÖKUMPPANIT

Telemark Team ry:n tärkein yhteistyökumppani on **Oulun kaupunki**. Kaupungin liikuntatoimi tukee ja avustaa seuraa tarjoamalla koulujen liikuntasaleja harjoituskäyttöön sekä myöntämällä erilaisia avustuksia toimintaan. Myös **Suomen Tanssiurheiluliitto**, jonka jäsen seura on, kuuluu lähimpiin yhteistyökumppaneihin ja toimii seuran lajiliittona sekä neuvonantajana. **Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ry Popli** on myös

tärkeä tuki seuralle tarjotessaan mm. erilaisia koulutuksia seuran organisaatiolle. Telemark Team ry tekee myös yritys yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa. Yhteistyö voi olla joko tapahtumakohtaista markkinointiyhteistyötä tai pitempijänteistä ja laajempaa yhteistyötä. Tärkeimpiä yhteistyökumppaneita ovat olleet viimeaikoina **Oulun Osuuspankki** sekä **Scandic Hotel Oulu**.

Lisätietoja

Toiminnanjohtaja

Anna Murtola 044-5339620
toiminnanjohtaja@telemarkteam.net

Nuorisovastaava

Anu Haataja 044-5751048
anu.haataja@elisanet.fi

www.telemarkteam.net

0% valmiina (Sivu 1 / 8)

Seuratoimijan kyselylomake

Tällä kyselyllä halutaan saada selville seuran jäsenistön vilpiton ja rehellinen mielipide seuran toiminnasta sekä toiveista tulevaisuudelle. Kyselyn tuloksia käytetään seuran toiminnan kehittämiseen ja parantamiseen. Kysely toistetaan säännöllisin väliajoin jolloin toiminnan kehittymistä voidaan seurata.

1. Taustatiedot

Ikä *

- alle 19 v
- 19-34 v
- 35-49 v
- 50-64 v
- yli 64 v

Sukupuoli *

- Nainen
- Mies

Toimintavuodet seurassa *

- 0-1
- 2-4
- 5-7
- 8-10
- 11-15
- 16-

Tehtävä / asema / rooli seurassa

- valmentaja tai ohjaaja
- seura-aktiivi ("joka paikan höylä")
- johtotehtävät (johtokunta, jaostot)
- valiokunnat, työryhmät, joukkueet
- huoltotehtävät
- toimitsija (kilpailut, ottelut)
- varainhankkija
- muu, mikä?

Laji

- yleisurheilu
- voimistelu
- paini
- painonnosto

Seuraava -->

[Kirjoita teksti]

14% valmiina (Sivu 2 / 8)

Seuratoimijan kyselylomake

2. Liittyminen seuraan

Miksi liityit seuraan?

- Oma lapsi harrastaa
- Halu valmentaa ja ohjata
- Seuran imago veti mukaan
- Seuran lajitarjonta kiinnosti
- Halu tehdä talkootyötä muiden hyväksi
- Kysyttiin mukaan
- Seurajohtaminen /seurassa toimiminen kiinnostaa
- Jokin muu syy?

Tunsimme jo entuudestaan seurassa toimivia

- kyllä ei en osaa sanoa

Ennakkoon mielikuva seurasta oli

- positiivinen neutraali negatiivinen ei mielikuvaa

Uuden harrastajan on helppo tulla mukaan seuran toimintaan

- Täysin samaa mieltä Melko samaa mieltä En osaa sanoa Melko eri mieltä Täysin eri mieltä

<-- Edellinen

Seuraava -->

Seuratoimijan kyselylomake

3. Seuran toiminta

5 = Täysin samaa mieltä, 4 = Melko samaa mieltä, 3 = En osaa sanoa, 2 = Melko eri mieltä, 1 = Täysin eri mieltä

	5	4	3	2	1
Seuran toiminta on hyvin johdettua ja organisoitua	☐	☐	☐	☐	☐
Seuran johto tuntee hyvin seuran toiminnan	☐	☐	☐	☐	☐
Jaoston johto tuntee hyvin toiminnan	☐	☐	☐	☐	☐
Seuran ilmapiiri on positiivinen ja kannustava	☐	☐	☐	☐	☐
Seuran toiminta on avointa	☐	☐	☐	☐	☐
Seuran toiminnan tavoitteet, pelisäännöt ja toimintaohjeet ovat minulla tiedossa	☐	☐	☐	☐	☐
Seurassa toimitaan sovittujen tavoitteiden, pelisääntöjen ja toimintaohjeiden mukaan	☐	☐	☐	☐	☐
Tunnen pystyväni vaikuttamaan seuran toimintaan, suunnitteluun ja kehittämiseen	☐	☐	☐	☐	☐
Seuran sisäinen tiedotustoiminta aktiivista, säännöllistä ja oikeille kohderyhmille suunnattua	☐	☐	☐	☐	☐
En saa riittävästi tietoa seuran toiminnasta, päätöksistä ja tavoitteista	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmiin ja seuran johdon välinen yhteistyö ei ole toimivaa ja tavoitteet eroavat toisistaan	☐	☐	☐	☐	☐
Seuran edustusurheilu on eriytynyt muusta toiminnasta	☐	☐	☐	☐	☐
Seura kannustaa, tukee ja palkitsee seuratoimijoita säännöllisesti	☐	☐	☐	☐	☐
Seura pyrkii toiminnallaan aktiivisesti hankkimaan uusia harrastajia ja seuratoimijoita	☐	☐	☐	☐	☐
Seura tekee aktiivista yhteistyötä muiden urheiluseurojen kanssa	☐	☐	☐	☐	☐
Seuran tekee aktiivista yhteistyötä toimintaympäristössään (kunta, yritykset,...)	☐	☐	☐	☐	☐
Seuran ulkoinen tiedotustoiminta on aktiivista	☐	☐	☐	☐	☐

<-- Edellinen

Seuraava -->

[Kirjoita teksti]

42% valmiina (Sivu 4 / 8)

Seuratoimijan kyselylomake

4. Seuran sisäinen tiedotus tapahtuu

- Netin kautta
- Sähköpostilla
- Tekstiviestein
- Kirjeellä -seuratiedotteella
- Ryhmän yhdysenkilön kautta
- Puhelimella
- Seuran ilmoitustaululla

Mielipiteeni seuran tiedotuksesta:

<-- Edellinen

Seuraava -->

42% valmiina (Sivu 4 / 8)

Seuratoimijan kyselylomake

5. Varainhankinta ja talous

5 = Täysin samaa mieltä, 4 = Melko samaa mieltä, 3 = En osaa sanoa, 2 = Melko eri mieltä, 1 = Täysin eri mieltä

	5	4	3	2	1
Mielestäni seuran tulisi hankkia tehokkaammin varoja ulkopuolisista lähteistä	☐	☐	☐	☐	☐
Varojen keräys on hyvin organisoitu	☐	☐	☐	☐	☐
Haluaisin enemmän tietoa seuran varainhankinnasta	☐	☐	☐	☐	☐
Saan tietoa seuran varojenkäytöstä riittävästi	☐	☐	☐	☐	☐
Seuran,jaostojen ja ryhmien varoja käytetään mielestäni oikeisiin asioihin	☐	☐	☐	☐	☐
Talouden seuranta toimii hyvin	☐	☐	☐	☐	☐

Miten varainhankintaa ja taloudenhoitoa voisi kehittää?

<-- Edellinen

Seuraava -->

Seuratoimijan kyselylomake

6. Valmentajat, ohjaajat, vanhemmat

5 = Täysin samaa mieltä, 4 = Melko samaa mieltä, 3 = En osaa sanoa, 2 = Melko eri mieltä, 1 = Täysin eri mieltä

	5	4	3	2	1
Valmennus-/ohjaustoiminta ei ole asiantuntevaa	☐	☐	☐	☐	☐
Valmentajien/ohjaajien lapsille asettamat tavoitteet ovat järkeviä	☐	☐	☐	☐	☐
Seuran urheilutoiminnassa korostuvat menestyminen ja voittaminen kilpailuissa	☐	☐	☐	☐	☐
Vanhempien yhteishenki on hyvä	☐	☐	☐	☐	☐
Valmentajan/ohjaajan ja vanhempien yhteistyö ei suju hyvin	☐	☐	☐	☐	☐
Vanhempainiltoja järjestetään riittävästi	☐	☐	☐	☐	☐

<-- Edellinen

Seuraava -->

Seuratoimijan kyselylomake

7. Tulevaisuus

Kuinka tärkeää seurallenne on tulevaisuudessa paneutua seuraaviin asioihin

5 = Erittäin tärkeää, 4 = Tärkeää, 3 = En osaa sanoa, 2 = Jossain määrin tärkeää, 1 = Ei lainkaan tärkeää

	5	4	3	2	1
jäsenmäärän ylläpitäminen	☐	☐	☐	☐	☐
tila- ja olosuhdekysymykset	☐	☐	☐	☐	☐
seurakuvan/-imagon parantaminen	☐	☐	☐	☐	☐
vapaaehtoisten aktivointi	☐	☐	☐	☐	☐
talousasiat	☐	☐	☐	☐	☐
uusien jäsenten hankkiminen	☐	☐	☐	☐	☐
vapaaehtoistoimijoiden lisääminen	☐	☐	☐	☐	☐
seuran yhteishengen lisääminen	☐	☐	☐	☐	☐
vapaaehtoisväen laadun kohottaminen	☐	☐	☐	☐	☐
luonnon kuormittamisen vähentäminen	☐	☐	☐	☐	☐
nykyisten toimintamuotojen kehittäminen	☐	☐	☐	☐	☐
uusien toimintamuotojen luominen	☐	☐	☐	☐	☐
toimihenkilön/-löiden palkkaaminen	☐	☐	☐	☐	☐
seurakulttuurin luominen/vahvistaminen	☐	☐	☐	☐	☐
lajiristiriitojen tasoittaminen	☐	☐	☐	☐	☐
vapaaehtoisten pitkäjänteinen sitouttaminen	☐	☐	☐	☐	☐
tasa-arvoisuuden ja suvaitsevaisuuden edistäminen	☐	☐	☐	☐	☐
yhteistyön lisääminen erityisesti kunnan kanssa	☐	☐	☐	☐	☐
yhteistyön lisääminen toimintaympäristön eri tahojen kanssa	☐	☐	☐	☐	☐
kilpaurheiluun panostaminen	☐	☐	☐	☐	☐
terveysliikuntaan panostaminen	☐	☐	☐	☐	☐
lasten ja/tai nuorten toimintaan panostaminen	☐	☐	☐	☐	☐

<-- Edellinen

Seuraava -->

[Kirjoita teksti]

100% valmiina (Sivu 8 / 8)

Seuratoimijan kyselylomake

Jotakin muuta, jota haluat viestittää jaoston ja/tai seuran johdolle

<-- Edellinen

Lähetä

100% valmiina (Sivu 8 / 8)

Telemark Team ry

Laatukäsikirja

Kevät 2011
Telemark Team ry

Sisältö

JOHDANTO

TELEMARK TEAM RY

OSA 1: Jäsenelle

Jäsenyys seurassa.....	6
Jäsenmaksut.....	6
Kurssimaksut	7
Laskutus.....	7
Viestintä seurassa	8
Harrasteryhmät	8
Harrasteryhmät ja niiden tavoitteet	9
Syys- ja kevätnäytökset sekä seuran juhlat.....	9
Harrasteryhmästä kilparyhmään siirtyminen	9
Kilparyhmät.....	10
Kilpatanssista.....	10
Kilparyhmien harjoittelu	11
Esiintymiset.....	12
Ohjeet	13
Kilpailemisen aloittaminen	13
Kilpailukalenteri ja kilpailuihin ilmoittautuminen.....	13
Kilpailusäännöt	14
Kilpailuvarusteet	14
Sponsorointi	14
Kilpailijan muistilista	15
Tanssijan ABC	15
Parin vaihtuminen.....	15
Seuran vaihtaminen.....	16
Kilpailemisen lopettaminen	16
Vanhemmille	16
Talkootyö	16
Telemarkin Tukitiimi.....	17
Nuori Suomi ja Reilu Peli.....	17
Mikä on Sinettiseura?	17
Seuran pelisäännöt ja toimintalinja.....	18

OSA 2: Seurahallinnolle

Johtokunta.....	19
Tehtävät ja vastuut	19
Vuositasolla tehtävät asiat.....	21
Talous.....	22
Laskutus	22
Varainhankinta	22
Tapahtumien järjestäminen	23
Kisat	24
Näytökset	24
Viestintä.....	25
Laadun varmistus seurassa	27
Seuran yhteystietoluettelo	28
Liitteet ja linkit.....	29
Kisan järjestämisen tehtävät ja vastuuhenkilöt	29
Kisabudjetti	29
Tilausestysten hinnasto.....	29
Seuran Vuosikello.....	29
Yhteystietoja paikallismedioille	29
STUL: Kilpailusäännöt.....	29

Lukijalle

Tämä laatukäsikirja on laadittu tanssiurheiluseura Telemark Team ry:lle seuran jäsenten sekä johdon toiveet huomioon ottaen kaikkien seurassa toimivien avuksi. Laatukäsikirja on tietoa antava ja toimintaa ohjaava dokumentti, jonka avulla Telemarkissa voidaan tehdä laadukkaampaa seuratoimintaa kaikilla sen osa-alueilla. Laatu tarkoittaa Telemark Teamissa suunnitelmallista seuran johtamista, toimivia käytäntöjä, hyvää viestintää ja tyytyväisempiä seuratoimijoita.

Laatukäsikirja on jaettu kahteen osaan:

ENSIMMÄINEN OSA sisältää kattavat käytännönläheiset kirjalliset ohjeet jäsenille ja näiden vanhemmille. Se myös ohjaa lukijat muiden seuratoiminnasta ja tanssiurheilusta kertovien tiedonlähteiden ja linkkien äärelle. Ohjeissa kerrotaan sekä harrasteryhmiä koskevista asioista että kilpailijoille tärkeistä tiedoista ja käytänteistä.

TOINEN OSA tarjoaa seurajohdolle työkaluja laadukkaaseen ja tasalaatuisen johtamiseen aina tehtävien jaosta varainhankinnan järjestämiseen. Seurajohdolle tarkoitettu ”Vuosikello” asettaa tärkeimmät tehtävät ajalliseen kontekstiin ja muut ohjeet antavat uusillekin seurajohdon jäsenille tietoa siitä, miten ja mitä seuran asioita tulee hoitaa jotta arki pyörii vaivattomasti.

Tilanteet ja henkilöt seurassa vaihtuvat usein yllättävälläkin tahdilla, siksi tämä laatukäsikirjan tehtävä on myös kerätä ja välittää tärkeää tietoa seuran hyväksi havaituista käytänteistä, niin että ”pyörää ei tarvitse keksiä” aina uudelleen. Laatukäsikirja on siis dokumentti joka on laadittu päivitettäväksi ja muokattavaksi seuran tulevien tarpeiden mukaiseksi.

Laadun toteutumista tulee seurajohdon seurata vähintään vuositasolla, tarkistamalla että laatukäsikirjan ohjeita on noudatettu ja että ohjeet ja tietolähteisiin ohjaavat linkit ovat ajan tasalla. Ohjeistus tämän laatukäsikirjan vuosittaisesta tarkastamisesta ja sen käytänteiden noudattamisesta sekä mahdollisista päivityksistä sisältyy seurahallinnon ”Vuosikelloon”.

Oulussa, 27.3.2011

Anna Murtola

Toiminnanjohtaja, Telemark Team ry

Laatukäsikirja on laadittu opinnäytetyönä Oulun Seudun Ammattikorkeakoulun Kulttuurialan yksikköön.

Telemark Team ry

Tanssiurheiluseura Telemark Team ry perustettiin Oulussa, 5. syyskuuta vuonna 1965 nimellä Telemark ry. Tanssiurheiluvallinnasta ei tuolloin Suomessa juuri ollut ja seura toimikin varsinaisena uranuurtajana tuodessaan kilpatanssin lajiosaamista mm. Englannista Pohjolaan. 1990-luvulla seura yhdistyi toisen oululaisen tanssiseuran, Tanssitiimin kanssa ja sen seurauksena käyttöön otettiin nimi Telemark Team ry. Seura on yksi Suomen vanhimmista ja menestyneimmistä tanssiurheiluseuroista ja se tunnetaan laajalti ympäri Suomea ja etenkin omassa kotikaupungissaan, jossa seurasta kuulee käytettävän nykyisinkin tuttavallisemmin lyhennystä, ”Telemark”.

Seuran tehtävä on sen sääntöjen (§:n 2) mukaan:

”-edistää tanssiurheiluharrastusta seuran toiminta-alueella siten, että mahdollisimman moni seuran jäsen harrastaisi kunto-, kilpa- tai huippu-urheilua edellytyksensä ja tarpeittensa mukaisesti.”

Kilpatanssin opetuksen ohella seurassa järjestetään myös ei-kilpailullista tanssin harrastetoimintaa. Harrasteryhmiä tarjotaan sekä lapsille että aikuisille ja niiden tarkoituksena on myös tukea seuran toimintaa taloudellisesti sekä tarjota uusille yleisöille ja harrastajille helppo kanava tutustua kilpatanssiin.

Opetustoiminnan lisäksi seura toteuttaa tehtävänsä järjestämällä erilaisia tanssiin liittyviä tapahtumia, kuten oppilasnäytöksiä sekä Suomen Tanssiurheiluliiton virallisia kilpatanssikilpailuja toiminta-alueellaan.

Telemark Team ry on lajiliittonsa, Suomen Tanssiurheiluliiton (STUL) jäsen. Tätä kautta se on myös Suomen Liikunta ja Urhelu ry:n (SLU) sekä tämän aluejärjestön Pohjois-Suomen Liikunta ry:n (PoPLI) jäsen.

Seuran hallinnosta vastaa vapaaehtoisista koostuva johtokunta. Seurassa työskentelee päätoiminen toiminnanjohtaja ja lukukausittain vaihtelevasti noin 8-10 tuntityöläistä valmentajaa.

Seuran visio vuonna 2011:

Telemark Team on Pohjois-Suomen paras kilpatanssiseura,
yksi koko Suomen parhaimmista kilpatanssiseuroista
sekä lisäksi haluttu yhteistyökumppani.

Osa 1: Jäsenelle

Jäsenyys seurassa

Telemark Team ry on nimensä loppuliitteen mukaisesti **rekisteröity yhdistys**. Yhdistys on voittoa tavoittelematon organisaatio, jonka toiminta perustuu sen sääntöihin sekä Suomen Yhdistyslakiin. Yhdistyksen ylin päättävä elin on vuosikokous, eli kevät- ja syyskokous, joissa jäsenet mm. valitsevat **johtokunnan** edustamaan jäsenistöä ja hoitamaan seuran asioita. Äänioikeus vuosikokouksissa on ainoastaan seuran äänioikeutetuilla (15 vuotta täyttäneillä) jäsenillä. Oikeus asettua ehdolle johtokuntaan seuran syyskokouksessa on seuran täysi-ikäisillä jäsenillä.

Kaikki Telemarkin tanssitunneilla käyvät oppilaat **liittyvät automaattisesti seuran jäseniksi**, sillä seuran tarjoamat palvelut perustuvat niistä maksettavan maksun lisäksi jäsenyyteen. Tanssituntien lisäksi seura tarjoaa jäsenilleen myös muita etuja, kuten koulutustilaisuuksia, tapahtumia, hintaetuja ja tiedotusta. Telemark Team ry on lajiliittonsa Suomen Tanssiurheiluliiton jäsen ja sitä kautta kaikki seuran jäsenet saavat liiton ”Tanssiurheilija”-lehden kotiinsa. Myös muut kuin tanssitunneilla käyvät voivat liittyä seuran jäseniksi ja saada jäsenedut maksamalla pelkän jäsenmaksun. Lisää maksuista seuraavassa kappaleessa.

Lue lisää seuratoiminnasta STUL:n sivuilta:

http://tanssiurheilu.fi/images/stories/toimisto/seuratoiminnan_abc.pdf

Jäsenmaksut

Seuran jäsenmaksujen suuruuden määrittelee seuraavalle vuodelle seuran syyskokous. Jäsenyys on voimassa kalenterivuoden (tammikuu-joulukuu) kerrallaan ja se on saman suuruinen maksettiinpa se keväällä tai syksyllä. Jäsenmaksun maksaneet ovat oikeutettuja **äänioikeuteen** seuran kokouksissa (15 vuotta täyttäneet), **Tanssiurheilija-lehteen** sekä **muihin jäsenetuihin** joita seura tarjoaa jäsenilleen. Jäsenmaksu tulee maksaa kaikkien, jotka osallistuvat seuran järjestämille tanssitunneille. Jäsenmaksutyyppejä ovat:

- Normaali jäsenmaksu
  - Vuonna 2011 jäsenmaksun määrä on 17€/hlö
- Perhejäsenmaksu, joka on voimassa *kolmannesta perheenjäsenestä eteenpäin
  - Vuonna 2011 perhejäsenmaksun määrä on 7€/hlö
- Kannattajajäsenmaksu, jonka voi maksaa yritys, yhteisö tai yksityishenkilö vuodeksi kerrallaan
  - Vuonna 2011 kannattajajäsenmaksun määrä on 200€/kannattajajäsen

Jäsenmaksujen laskutus tapahtuu **oppilaiden osalta lukukausimaksun laskutuksen yhteydessä**. Mikäli on oikeutettu perhealennukseen jäsenmaksussa, (=jäsenmaksun maksaa vähintään kolme samassa taloudessa asuvaa) on siitä ilmoitettava erikseen seuran laskutusta hoitavalle taholle.

Myös muut kuin oppilaat (esim. vanhemmat, perheenjäsenet, entiset tanssijat) voivat maksaa **seuran jäsenmaksun erikseen** ja näin sekä tukea seuran toimintaa että saada jäsenille kuuluvat edut itselleen. Jäsenmaksua ei tällöin laskuteta erikseen, vaan se tulee maksaa itse omatoimisesti suoraan seuran tilille, seuran ilmoittamalla viitenumera. Ohessa ohjeet maksuun:

- Maksa jäsenmaksu, 17€ (ks. myös kohta perhejäsenmaksu) tilille Sampo 800010-70920534.
- Maksaessasi käytä viitenumeroa 39.
- Lähetä tämän jälkeen välittömästi osoitteeseen toiminnanjohtaja@telemarkteam.net seuraavat tiedot:
  - Liittyjän nimi (Huom. mainitse myös maksajan nimi jos se on eri kuin liittyjän!)
  - Syntymäaika

- Osoite
- Puhelinnumero
- Sähköpostiosoite

Kannattajajäsenyys yrityksille

Yritys, yhteisö tai yksityishenkilö voi myös halutessaan liittyä seuran kannattajajäseneksi. Kannattajajäsenyys laskutetaan liittyjältä erikseen, tämän ilmoittaman laskutusosoitteen perusteella. Kannattajajäsenyys sisältää:

- Tanssiurheiluliiton jäsenyys
- Tanssiurheilija -lehti
- Pääsyliput kahdelle seuran järjestämiin kilpailuihin
  - Pöytäpaikat mikäli kilpailuissa on sellaiset
- Pienimuotoista näkyvyyttä seuran kotisivuilla

Kannattajajäsenellä on seuran kokouksissa puheoikeus, mutta ei äänioikeutta.

Kurssimaksut

Seuran järjestämä tanssinopetus on osallistujille maksullista toimintaa. Osallistumismaksuilla **katetaan seuran kuluja**, kuten opettajien palkkioita, opetustilojen vuokria ja muita hallinnollisia kustannuksia. Jäsenmaksun lisäksi oppilaille tulee siis maksettavaksi kurssimaksu joka laskutetaan oppilailta lukukausittain (kevät- ja syyslukukausi erikseen). Maksun suuruuden määrää:

- Ryhmävalinta (Omat hinnastot harrasteryhmille ja kilparyhmille)
- Viikoittaisten opetuskertojen määrä (Esim. käykö 1 vai 2 kertaa viikossa vai enemmän)
- Opetustunnin pituus (Esim. onko tunnin pituus 45 minuuttia vai 60 minuuttia)
- Kurssin pituus (Onko kyseessä koko lukukauden kestävä kurssi vai tiiviskurssi)

Kurssien ryhmäkohtaiset hinnat määritellään vuosittain syyskokouksessa vahvistettavassa talousarviossa. Maksuehdot ovat seuraavat:

- Uusien ryhmien alkaessa oppilas voi käydä tutustumassa harrastukseen ryhmässä kerran ilmaiseksi.
- Mikäli oppilas jatkaa ryhmässä, on tämä sitoutunut maksamaan jäsenmaksun sekä kurssimaksun.
- Maksuista ei myönnetä jälkepäin palautuksia eikä vähennyksiä ilman lääkärin todistusta. Kurssimaksuista ei myönnetä sisaralennuksia, paitsi jäsenmaksun osuudesta (perhealennus kolmannelta perheenjäsenestä).

Laskutus

Seuran laskutuksen tekee tilitoimisto PoPLI ry yhteistyössä toiminnanjohtajan kanssa. Laskutus tapahtuu pääasiallisesti kunkin lukukauden alussa, valmentajien keräämien oppilastietojen perusteella.

Oppilaiden on huolehdittava, että heidän laskutustietonsa, eli vähintään ryhmä(t), nimi ja postiosoite on annettu joko valmentajalle tai toimistoon. Laskutukseen liittyvissä kysymyksissä ota aina yhteyttä toiminnanjohtajaan.

Viestintä seurassa

Seuran sisäistä viestintää tehdään monella tavalla, riippuen kohderyhmästä, joka halutaan tavoittaa. Viestinnästä vastaa pääasiallisesti seuran toiminnanjohtaja. Ensisijaiset tiedotus- ja viestintäkanavat seurassa ovat sähköiset kanavat: Seuran www-sivut (www.telemarkteam.net) ja sähköpostilistat. Niiden kautta tiedotetaan muun muassa ajankohtaisista tapahtumista, tunti- ja aikataulumuutoksista sekä muista seuran asioista.

Sähköpostilistat kerätään oppilastietojen perusteella ja niitä on kolmenlaisia:

- harrasteryhmien sähköpostilista,
- kilparyhmien sähköpostilista sekä
- näiden kahden yhdistelmä, jota käytetään silloin kun halutaan tavoittaa kaikki jäsenet.

Huolehdiathan että sähköpostiosoitteesi on ilmoitettu muiden oppilastietojen yhteydessä!

Koska suuri osa jäsenistä on lapsia, on jäsenille suunnatut viestit lähetettävä huoltajille. Oman osoitteen poistamista sähköpostilistalta voi pyytää, mikäli ei halua vastaanottaa seuran tiedotteita. Myös yhteystietojen muuttumisesta on tärkeää ilmoittaa.

Jäsenille lähetetään myös noin 4 kertaa vuodessa myös sähköinen (pdf-muotoinen) jäsentiedote, johon on kerätty seuraa ja tanssiharrastusta koskevia uutisia sekä kuvitusta. Lisäksi seurassa tehdään ryhmäkohtaista tiedotusta erilaisia tiedotteita jakamalla.

Seuralla on myös oma Facebook-ryhmäsivu Ryhmään voivat liittyä kaikki halukkaat Facebook-tunnukset omaavat henkilöt. Facebook-ryhmän tarkoitus on tarjota jäsenille ja seuran ”kavereille” oma sähköinen ilmoitustaulu, jolla voi nähdä ja jakaa seuran ajankohtaista informaatiota. Rekisteröidy ja liity ryhmän jäseneksi!www.facebook.com

Harrasteryhmät

Tanssiurheilua voi Telemark Team ry:llä harrastaa kilpatanssin lisäksi erilaisissa tanssin harrasteryhmissä. Harrasteryhmien tavoitteena ei ole kilpailutoiminta eikä huippu-urheilu, vaan säännöllinen kuntoliikuntaharrastaminen omaan tahtiin ja omaksi iloksi.

Harrasteryhmiä on sekä lapsille että aikuisille ja ryhmien tarjonta ja sisältö vaihtelevat lukukausittain kysynnän mukaan. Pääsääntöisesti kevatlukukauden lukujärjestys pyritään kuitenkin pitämään lukujärjestyksen osalta samanlaisena kuin syyslukukausi, joten samassa ryhmässä voi yleensä jatkaa kokonaisen lukuvuoden. Kaikkia ryhmiä ohjaa koulutettu ja ammattitaitoinen valmentaja. Opetustilaan tulevat valmentajan lisäksi vain oppilaat, lasten ryhmien osalta vanhempia pyydetään odottamaan salin ulkopuolella keskittymissyistä.

Harrasteryhmillä on laskennallinen minimiosallistujamäärä ja mikäli se ei toteudu, ryhmä lopetetaan. Tällöin jo ilmoittautuneet oppilaat pyritään ohjaamaan muihin vastaaviin ryhmiin.

Harrasteyhmät ja niiden tavoitteet

Vuonna 2011 Telemark Team ry:llä on ollut seuraavanlaisia harrasteryhmiä:

Tirriäisten ryhmässä (3-4v) opetellaan tanssin aakkosia leikinomaisten harjoitusten avulla. Kauden aikana tutustutaan omaan kehoon, opetellaan suuntia ja liikkumista tilassa, leikitellään rytmiiikkaharjoituksilla ja opetellaan pieniä tansseja sekä yksin että parin kanssa. Tirriäisten ryhmästä oppilas voi iästä riippuen siirtyä halutessaan Pörriäisten ryhmään.

Pörriäisten ryhmässä (5-6v) syvennetään perusliikuntataitoja, rytmisiä taitoja opetellaan hyviä tapoja. Lisäksi tutustutaan sekä vakio- että latinalaistanssien alkeisiin. Pörriäisten ryhmän jälkeen oppilas voi jatkaa joko lasten alkeisryhmiin tai kilparyhmiin.

Lasten paritanssin alkeisryhmissä (yli 6v) opetellaan lukukauden aikana vakio- ja latinalaistanssien perusaskleet ja ensimmäisiä vuoroja sekä tutustutaan paritanssiin liittyvään tapakulttuuriin. **Jatkoryhmissä** opetellaan lisää tansseja ja niihin liittyviä kuvioita sekä kehitetään tanssitekniikkaa. Lasten paritanssin harrasteryhmistä voi halutessaan jatkaa kilpatanssiryhmiin.

Showtanssiryhmässä (9-14v) tanssitaan disco- ja showtansseja hauskassa porukassa. Showtanssissa tanssija ei tarvitse paria.

Tanssii Tähtien Tapaan (aikuisille) -ryhmässä opitaan tv:stäkin tutut paritanssien perusteet sekä lattareista että vakiotansseista. Harjoittelu tapahtuu parin kanssa. Tanssii Tähtien Tapaan -kurssit antavat hyvän pohjan paritanssien osaamiselle. Kurssille suositellaan tulemaan oman parin kanssa. Alkeiden oppimisen jälkeen pari voi halutessaan suunnata aikuisten kilparyhmiin.

Mamma-Vauvatanssi (äideille ja alle vuoden ikäisille sylivauvoille) -kurssi on äidin ja vauvan yhteistä aikaa. Kurssilla tanssitaan hauskoja tansseja vauvan ollessa paljon sylissä.

Syys- ja kevätnäytökset sekä seuran juhlat

Seura järjestää lukukausittain vähintään yhden oppilasnäytöksen, jossa esiintyvät kaikki halukkaat harrasteryhmäläiset sekä kilparyhmäläiset. Oppilasnäytöksissä halutaan tarjota harrastajille mukavia esiintymiskokemuksia sekä tietenkin näyttää vanhemmille ja omaisille, mitä lukukauden aikana on opittu. Näytökset ovat myös osa seuran varainhankintaa, ja siksi myös vanhemmilta kerätään pieni sisäänpääsymaksu. Näytöksissä seura pitää myös kahviota ja saattaa järjestää arpajaisia. Tuotto käytetään seuran toiminnan hyväksi.

Oppilasnäytösten lisäksi seura viettää yhteisiä pikkujouluja ennen syyslukukauden loppumista. Pikkujoulut ovat kaikille seuran jäsenille ja vanhemmille tarkoitettu vapaamuotoinen juhla, johon toivotaan myös harrasteryhmien osallistumista. Kevätjuhlaa ei seuralla tavallisesti vietetä erikseen, vaan sitä juhlitaan kevätinäytöksen yhteydessä.

Harrasteryhmästä kilparyhmään siirtyminen

Yhdessä harrasteryhmässä suositellaan oltavan enimmillään kaksi vuotta kerrallaan, riippuen ryhmän ikäsuosituksesta. Aikuisten harrasteryhmissä voi tuki harrastaa pitempäänkin, mutta lasten ryhmissä, sitä mukaa kun lapsi kasvaa, myös tanssillisten haasteiden olisi hyvä kehittyä. Ryhmien uudelleenjärjestäytymistä ja muutoksia ryhmissä tapahtuu luonnollisesti myös joka lukukausi tai vähintään lukuvuosittain. Kilparyhmiin siirtyminen on monesta harrasteryhmästä luonnollinen seuraava askel. Kilparyhmässä voi myös harjoitella, vaikka ei osallistuisi kilpailutoimintaan. Kysy siirtymisestä kilparyhmiin joko oman harrasteryhmäsi valmentajalta tai kilparyhmien valmentajilta.

Kilparyhmät

Telemark Team ry:n yksi tärkeä tavoite on tarjota kilpatanssivalmennusta aina alkeistasolta huippu-uran mahdollistavalle tasolle. Kilparyhmät ovat ryhmiä, joissa harjoitellaan kilpatansseja sekä niihin liittyvää tekniikkaa ja tapakulttuuria tavoitteellisesti kunkin ryhmän keskimääräisen taitotason mukaan. Kilparyhmien oppilaat pääsääntöisesti osallistuvat kilpailutoimintaan. Kilparyhmien valmennuksesta vastaavat seuran ammattitaitoiset kilpatanssivalmentajat. Kilparyhmiin voi joko siirtyä harrasteryhmistä tai aloittaa harrastuksen uutena alkeis-kilparyhmässä. Kysy tarkemmin seuran valmentajilta tai toiminnanjohtajalta!

Kilpatanssista

Kilpatanssilla tarkoitetaan vakio- ja latinalaistanssien kilpailutoiminnan harrastamista. Kilpatanssi on pariurheilulaji, jossa parin muodostaa mies ja nainen. Se on monipuolinen liikuntamuoto, jossa musiikilla on suuri merkitys. Kilpatanssin harrastamisen voi aloittaa heti kun keskittymiskyky riittää 45 minuutin harjoitteluun, nuorimmat harrastajat ovat olleet nelivuotiaita. Yläikärajaa kilpatanssissa ei ole. Tällä hetkellä iäkkäimmät harrastajat ovat yli 70-vuotiaita. Laji tuo luontevalla tavalla yhteen pojat ja tytöt, miehet ja naiset, lapset ja aikuiset. Kunnon lisäksi kilpatanssi kehittää esiintymisvarmuutta, yhteistyötaitoja ja toisten huomioonottamista samalla, kun lihaskoordinaatio ja kehon tasapaino paranevat.

Vakio- tai latinalaistansseissa voi kummassakin kilpailla erikseen tai niiden yhdistelmänä eli 10-tanssina. Vakiotansseihin kuuluvat **hidas valssi, tango, wienin valssi, foxtrot ja quickstep**. Latinalaistansseihin kuuluvat **samba, cha-cha, rumba, paso doble ja jive**. 10-tanssissa tanssitaan kaikki viisi vakiotanssia ja viisi latinalaistanssia.

Kilpatanssissa kilpaillaan aina saman taitotason omaavia kilpakumppaneita vastaan eli kilpailutoiminnan aloittaminen on helppoa minkä ikäisenä tahansa. Kilpatanssin taitoluokkiin perustuva kilpailusysteemi on tasapuolinen ja kannustava. Omien taitojen lisääntyessä haasteetkin lisääntyvät.

Aloittavat tanssijat opettelevat perusteet ensin neljään tanssiin (F-luokassa) ja ensimmäisessä kilpailuluokassa (E) hallitaan jo kuusi tanssia. Taitojen lisääntyessä mukaan tulevat kaikki kymmenen tanssia. Kun tanssija saavuttaa C-luokan on hänellä mahdollisuus valita jatkossa tanssiiko vain vakio- tai latinalaistansseja. Senioriluokissa (yli 35-vuotiailla) on mahdollisuus tähän valintaan heti ensimmäisestä kilpailuluokasta lähtien.

Ikäsarjat lapsi-seniorei

Lapsi 1: alle 10-vuotiaat

Lapsi 2: 10-11-vuotiaat

Juniori 1: 12-13-vuotiaat

Juniori 2: 14-15-vuotiaat

Nuoriso: 16-18-vuotiaat

Yleinen: 19 vuotta täyttäneet

Seniorei 1: 35 vuotta täyttäneet

Seniorei 2: 45 vuotta täyttäneet

Seniorei 3: Nuorempi vähintään 45 ja vanhempi vähintään 55 vuotta

Seniorei 4: Nuorempi vähintään 55 ja vanhempi vähintään 65 vuotta

Lapsi-, juniorei- ja nuorisoikäsarjat määräytyvät parin vanhemman osapuolen mukaan ja pari kilpailee koko vuoden siinä ikäsarjassa, jonka ikäsarjaehdon parin vanhempi osapuoli täyttää kalenterivuoden aikana. Yleisessä ikäsarjassa ja seniorei-ikäsarjoissa tulee parin molempien osapuolien täyttää ikäsarjaehto kalenterivuoden aikana. (STUL kilpailusääntö 6.2)

Taitoluokat F-A

F-luokassa (ei vielä varsinainen kilpailuluokka) opetellaan kilpatanssin perusteita 4:ssä tanssissa, jotka ovat Englantilainen eli hidas valssi, Quickstep, Cha-Cha ja Jive.

E-luokassa (ensimmäinen kilpailuluokka) tulee lisäksi Tango ja Samba, sekä uusia sallittuja kuvioita aikaisempiin tansseihin. E-luokasta ylöspäin nousu tapahtuu sitä mukaa kun pari kerää kilpailuihin osallistuessaan kyseisessä luokassa 50 pistettä. Pisteet karttavat kilpailusijoitusten mukaan. Tarkemmat tiedot pisteiden karttumisesta ja säännöistä löytyvät tanssiurheiluliiton sivuilta.

D-luokassa tulee lisäksi Slow-Foxtrot ja Rumba, sekä uusia sallittuja kuvioita aikaisempiin tansseihin.

C-luokassa tulee lisäksi Wienin Valssi ja Paso Doble, sekä uusia sallittuja kuvioita aikaisempiin tansseihin.

B-luokassa ei tule enää lisää uusia tansseja mutta siinä poistuvat alemmissa luokissa olevat kuviorajoitukset.

A-luokka on ylin luokka.

Ikäsarjat ja taitoluokat kilpatanssissa STUL:n kilpailusäännön mukaan:

Ikä	Ikäsarja	Taitoluokat					
alle 10-vuotiaat	Lapsi 1	F	E	-	-	-	-
10-11-vuotias	Lapsi 2	F	E	D	-	-	-
12-13-vuotias	Juniori 1	F	E	D	C	B	-
14-15-vuotias	Juniori 2	F	E	D	C	B	-
16-18-vuotias	Nuoriso	F	E	D	C	B	A
toinen vähintään 19 ja toinen vähintään 16 vuotta	Yleinen	F	E	D	C	B	A
35 vuotta täyttäneet	Seniori 1	F	E	D	C	B	A
45 vuotta täyttäneet	Seniori 2	F	E	D	C	B	A
nuorempi vähintään 45 ja vanhempi vähintään 55 vuotta	Seniori 3	F	E	D	C	B	A
nuorempi vähintään 55 ja vanhempi vähintään 65 vuotta	Seniori 4	F	E	D	C	B	A

Tarkempia ohjeita muun muassa kilpailun aloittamisesta, säännöistä, puvustuksesta, parien rekisteröinnistä sekä muista kilpailemiseen liittyvistä asioista löytyy laatukäsikirjan kappaleesta ”Ohjeet”.

Kilparyhmien harjoittelu

Kilparyhmät harjoittelevat iästä ja taitotasosta riippuen omilla ryhmätunneillaan keskimäärin 2 kertaa viikossa. Myös pienempi tai suurempi ryhmätuntimäärä viikossa on mahdollinen. Aloittavissa kilparyhmissä harjoitellaan sekä vakio- että latinalaistansseja saman opettajan johdolla, kun taas edistyneempien ryhmille on erikseen vakiotanssi- ja latinalaistanssiryhmät ja -opettajat.

Ryhmien muodostuminen tapahtuu pääasiassa syyslukukauden alussa, ja se perustuu lukujärjestykseen. Valmentajat ohjaavat parit oikean tasoihin ryhmiin. Kevätlukukausi pyritään pitämään lukujärjestyksen osalta samanlaisena kuin syyslukukausi. Kilparyhmissä harjoitellaan pääsääntöisesti aina saman parin kanssa, mutta väliaikaisesti ilman pariakin voi kilparyhmiin osallistua, valmentajat auttavat parikombinaatioiden muodostamisessa.

Yksityistunnit

Parien edistyessä ryhmätuntien lisäksi on tärkeää saada yksilöllisempää ohjausta sekä tanssitekniikassa että omista kuvioissa. Tätä tarjoavat yksityistunnit. Yksityistunteja antavat seuran omat valmentajat ja ne maksetaan erikseen suoraan valmentajille. Keskimääräinen yksityistunnin hinta on 40-50e / pari / 60min. Yksityistunteja suositellaan otettavan muutaman kerran kuukaudessa, sitä enemmän, mitä korkeammalle pari haluaa kilpailu-urallaan tähdätä.

Vapaaharjoittelu

Itsenäinen harjoittelu ja kuvioiden kertaaminen on myös olennainen osa lajissa kehittymistä. Seura tarjoaa jäsenilleen vapaata ja ilmaista harjoitteluaikaa. Vapaaharjoitteluvuorot ja -paikat on merkitty kilparyhmien lukujärjestykseen. Vapaaharjoittelua ei kuitenkaan suositella lapsille eikä aivan aloittelijoille, sillä ilman ohjausta harjoittelu voi johtaa virheiden harjoittelemiseen.

Seuran vapaaharjoitteluvuorolla saattaa harjoitella useitakin pareja. Tällöin tärkeää on sopia yhteisesti ja sovussa tilan ja musiikin käytöstä. Mikäli vapaaharjoitteluvuorolla on valmentaja pitämässä yksityistuntia, salia voivat käyttää muutkin, mutta yksityistunnin pitäjä päättää tällöin musiikkivalinnoista.

Muistathan aina noudattaa kohteliaisuutta ja hyviä tapoja salilla!

Vierailevat opettajat ja lisävalmennus

Seuran oman, säännöllisen valmennuksen lisäksi seura kutsuu tarpeen tullen vierailevia, ulkomaisia tai kotimaisia kilpatanssivalmentajia opettamaan. Vierailevien opettajien opetus on yleensä yksityistunti- ja/tai ryhmämuotoista opetusta, josta kerätään erillinen maksu. Maksulliseen lisävalmennukseen ei ole kenenkään pakko osallistua, mutta sitä suositellaan monipuolistamaan harjoittelua ja auttamaan kehittymään lajissa. Harkinnan ja mahdollisuuksien mukaan seura voi myös tarjota jäsenille ko. opetuksen jolloin ylimääräistä maksua ei kerätä. Valmentajavierailuista tiedotetaan aina oppilaita etukäteen. Myös seuran omien valmentajien lisävalmennusta järjestetään tarpeen mukaan esimerkiksi ennen tärkeitä kisoja, leirimuotoisena opetuksena. Mikäli lisävalmennuksesta kerätään erillinen maksu, siitä ilmoitetaan erikseen.

Oheisharjoittelu ja kuntoliikunta

Kilpaurheilussa tähdätään huipulle. Pelkkä lajiharjoittelu ei riitä vaan lisäksi suositellaan monipuolista liikuntaa monta tuntia viikossa. Tavoitteena on saada sekä liikkuvuus- kestävyys- ja lihaskunto huippu-urheilun edellyttämälle tasolle. Hyviä oheislajeja ovat muun muassa kuntosaliharjoittelu ja juokseminen. Kilpavalmentajat kertovat lisää kunkin parin tarpeisiin soveltuvista

Esiintymiset

Seuran yksi tärkeimmistä varainhankinnan ja näkyvyyden muodoista on kilpatanssijoiden esiintymiset erilaisissa tilaisuuksissa. Tilaisuudesta ja tilaajasta riippuen esiintyjät voivat olla kaiken tasoisia ja -ikäisiä kilpailevia pareja. Esiintyminen on vapaaehtoista eikä siitä makseta pareille palkkaa. Kaikkien kilpailijoiden kuitenkin toivotaan tarvittaessa tulevan esiintymään, sillä esiintyminen antaa tanssijoille myös tärkeää kokemusta ja esiintymisvarmuutta joka näkyy varmasti myös kilpailutilanteessa. Varsinaisten tilausesitysten lisäksi kilpapareilla on esiintymisiä seuran omista tilaisuuksissa, kuten syys- ja kevätnäytöksissä sekä muissa tapahtumissa.

Esiintyminen on talkootyötä seuran - siis kaikkien meidän hyväksi!

Ohjeet

Tähän osioon on kerätty kilpailua aloittaville ja jo kilpaileville kilpapareille ja näiden vanhemmille erilaisia kirjallisia ohjeita ja vastauksia usein kysytyihin kysymyksiin.

Kilpailemisen aloittaminen

Kilpailemisen aloittamiseen liittyy muutamia tärkeitä asioita, jotka tulee ottaa huomioon:

- Sinulla on pari
- Olette molemmat seuran jäseniä
- Seuran kilpailusihteeri on ilmoittanut teidät Tanssiurheiluliiton **parirekisteriin kilpailuyksiköksi**
  - Jos et tiedä onko teitä rekisteröity, ota välittömästi yhteys seuran kilpailusihteeriin
  - Rekisteröityminen pitäisi tehdä n. 2 viikkoa ennen parin ensimmäistä kisaa
- Teillä on voimassaolevat **kilpailulisenssit**
  - Lisenssi ostetaan vuosittain Suomen Tanssiurheiluliiton sivujen kautta ja sen voi maksaa nettipankissa. **Kilpailulisenssin maksukuitti on toimitettava kilpailusihteerille.**

Kun pari on rekisteröity, kilpailusihteeri lisää parin nimet, ikäsarjan ja taitoluokan myös seuran nettisivuille.

Kilpailemiseen liittyvissä kysymyksissä sinua ohjaa aina seuran kilpailusihteeri Mia Pelkonen, puh: . Myös valmentajat auttavat tarvittaessa.

Myös kokeneemmilta tanssijoilta ja muilta vanhemmilta kannattaa kysyä neuvoa rohkeasti!

Kilpailukalenteri ja kilpailuihin ilmoittautuminen

Kilpailuja järjestävät Suomen tanssiurheiluliiton jäseniä olevat tanssiurheiluseurat. Vuosittainen kilpailukalenteri löytyy liiton sivuilta osoitteesta www.tanssiurheilu.fi.

Lisäksi kilpailukalenteri löytyy myös ”Tanssijan Tulospalvelimelta” joka on tanssiin erikoistunut harrastepohjaisesti ylläpidetty sivusto, joka keskittyy Suomessa käytäviin tanssikilpailuihin ja Suomalaisiin pareihin sekä seuroihin. Tulospalvelin löytyy osoitteesta www.tulospalvelin.fi.

Kunkin kilpailun osalta järjestävä seura julkaisee kilpailukalenteriin linkitetyn **kilpailukutsun**, josta selviää kilpailun perustiedot, kuten kisapaikka, kilpailussa tanssittavat sarjat, ilmoittautumismaksun suuruus ja viimeinen ilmoittautumispäivä. **Kisan aikataulu** julkaistaan yleensä lähempänä kisan ajankohtaa joko kilpailukalenterissa tai järjestävän seuran kotisivuilla.

Kun olette päättäneet, mihin kilpailuun/kilpailuihin osallistutte, kilpailuihin täytyy ilmoittautua kilpailukutsussa mainittuun määräaikaan mennessä. Ilmoittautuminen tapahtuu **oman seuran kilpailusihteerille**, joka kokoaa aina seuran osallistujat ja ilmoittaa nämä kerralla eteenpäin kisan järjestäjälle. Riittää, että parista toinen osapuoli ilmoittaa molemmat.

Ilmoittautumismaksut kukin pari huolehtii kisan järjestävälle seuralle itse. Maksun voi maksaa joko etukäteen seuran kilpailukutsussa ilmoittaman tilinumeron perusteella tai käteisellä kisapaikalla. Etukäteisilmoittautuminen on yleensä hieman edullisempaa. Mikäli kisamaksun maksaa etukäteen, on maksukuitti otettava mukaan kisapaikalle.

Ulkomailla voi käydä kilpailemassa Tanssiurheiluliiton kansainvälisen lajiliiton, IDSF:n (International DanceSport Federation) virallisissa kilpailuissa. Kilpailusihteeri ja valmentajat auttavat myös kansainvälisiin kilpailuihin liittyvissä kysymyksissä.

Ilmoittautumisohjeet:

1. Ilmoittaudu sähköpostiin **viimeistään vuorokautta ennen kisan viimeistä ilmoittautumispäivää**, jotta kilpailusihteerillä on aikaa ilmoittaa tiedot eteenpäin.
2. Laita **otsikoksi kilpailun paikka**, näin kilpailusihteerin on helpompi poimia sähköpostista kyseiseen kilpailuun lähtijät
3. Ilmoita viestikentässä aina **parin molempien osapuolten etu- ja sukunimet, kilpailu, sekä sarja** jossa pari tanssii. HUOM: Vaikka tuntisit kilpailusihteerin, nämä tiedot ovat pakollisia joka kerta.
4. Ilmoittaudu aina jokaiseen kisaan erikseen. HUOM: Ei siis samassa postissa ilmoittautumista kahteen kisaan.

Huolehdi että olette parirekisterissä ja molemmilla on voimassaoleva kilpailulisenssi!

Kilpailusäännöt

Kilpailuissa noudatetaan Suomen Tanssiurheiluliiton kilpailusääntöjä. Säännöt kokonaisuudessaan löytyvät liiton sivuilta:

http://tanssiurheilu.fi/images/stories/toimisto/stul_kilpailusaanto_07_11_2010.pdf

Kilpailuvarusteet

Kilpailutilanteessa on noudatettava STUL:n pukusääntöjä. Säännöt vaihtelevat tanssijan ikäsarjan ja taitoluokan mukaan ja niissä on myös omat säännöksensä meikeistä, kampauksista ja asusteista. Kilpailemaan lähtiessä on myös pidettävä huoli että kengät ovat kunnossa ja läpäisevät kisapaikalla kenkätarkastuksen. Kenkien tulee olla säämiskäpohjaiset eikä pohjissa saa olla lattioita naarmuttavia osia. Myös pukusäännöt löytyvät liiton sivuilta:

http://tanssiurheilu.fi/images/stories/toimisto/stul_kilpailusaanto_08_2010_liite2_pukusaanto.pdf

Kilpailuvarusteita kuten kenkiä, pukuja, koruja ja muita asusteita voi ostaa tanssitarvikemyyjiltä. Myyjät kiertävät usein pitämässä tuote-esittelyjä tanssikilpailuissa ja tuotteita voi ostaa paikan päältä kisoissa. Lisäksi suurimmalla osalla on omat nettisivut ja tuotteita voi myös tilata. Suosittuja tarvikemyyjiä ovat:

- Alemana (www.alemana.fi)
- DanceStop (www.dancestop.fi)
- FoxDance (www.foxdance.fi)

Lisäksi Oulussa toimii muutama tanssikenkiä ja -tarvikkeita myyvä taho:

- Silkkirumpu Oulun keskustassa, Kirkkokatu 20. (www.silkkirumpu.fi)
- Urheilu-Ulappa Rajakylässä: Ratamotie 56. (<http://urheilu-ulappa.com>)

Varusteita kannattaa myös hankkia käytettyinä, jolloin ne ovat huomattavasti edullisempia. Telemarkin jäsenten oma osto- ja myyntipalsta toimii Värtön liikuntahallin ilmoitustaululla. Lisäksi käytettyjä varusteita voi olla myynnissä myös tanssikisoissa. Tanssijan Tulospalvelimelta (www.tulospalvelin.fi) löytyy myös koko Suomen kattava sähköinen osto- ja myyntipalsta jolla kaikki voivat selata ilmoituksia ja sivuille kirjautuneet voivat myös jättää omia ilmoituksia.

Sponsorointi

Myös tanssiurheilijoiden henkilö- tai parikohtaisista sponsorointisopimuksista ja esimerkiksi yrityksen logon kantamisesta kilpa-asuissa on säädetty tarkat säännöt. Nämäkin säännöt löytyvät STUL:n kilpailusäännöistä, kohdasta 4.1.)

Kilpailijan muistilista

Kilpailijan muistilista

(Kopioi itsellesi ja tulosta mukaan!)

Muistettava	Ok
Puku	
Verryttely-/lämmittelyvaatteet	
Kengät ja kenkäharja	
Sukat/sukkahousut	
Meikit	
Hiustenlaittovälineet ja -tuotteet	
Ompelutarvikkeet, hakaneuloja	
Ensiaputarvikkeita	
Henkilökohtaiset lääkkeet*	
Eväät ja juomapullo	
Kilpailun aikataulu ja lisätiedot	
Kilpailumaksu tai kuittikopio ennakkomaksusta	

* Niiden kilpailijoiden, joilla on astma ja sen vuoksi joutuvat käyttämään lääkitystä, joka on kiellettyjen lääkeaineiden listalla, tulisi muistaa pitää lääkärintodistusta mukanaan mahdollisten doping-testien vuoksi. Lisää tietoa kielletyistä aineista saa Tanssiurheiluliitosta.

Tanssijan ABC

Tanssiurheiluliiton nuorisovaliokunnan laatimasta Tanssijan ABC:stä löydät muun muassa lisää kilpailuihin ja harjoitteluun liittyviä ohjeita sekä tietoa tanssijan ravitsemuksesta ja lihahuollosta.

http://tanssiurheilu.fi/images/stories/toimisto/tanssijan_abc.pdf

Parin vaihtuminen

On hyvin tavallista, että kilpailevien parien kombinaatiot muuttuvat kesken kauden. Etenkin lapsiparien kohdalla parit vaihtuvat hyvinkin nopealla tahdilla, esimerkiksi jos toinen parista lopettaa tanssin, toinen parista kasvaa nopeammin pituutta tai kehittyy muuten harrastuksessa nopeammin kuin toinen. Koska kyseessä on kilpailulaji, pyritään parivalintojenkin osalta hakemaan ihanteellisia yhdistelmiä. Myös valmentajat saattavat ehdottaa parien vaihtamista tai uusia parikokeiluja. Joskus parin vaihtaminen saattaa olla vain toisen osapuolen toive, olipa syy vaihtoon mikä tahansa. Parin vaihdoissa on aina tärkeää pyrkiä kommunikoimaan avoimesti molempien osapuolten (lapsilla myös vanhempien) kesken. Tarpeen tullen valmentajat auttavat parinvaihtokeskusteluissa.

Mikäli pari vaihtuu, on tärkeää muistaa ilmoittaa uusi parikombinaatio eli kilpailuyksikkö kilpailemista varten kilpailusihteerille, joka puolestaan välittää uuden kilpailuyksikön rekisteröinnin eteenpäin Tanssiurheiluliittoon. Lisäksi tämä päivittää tiedot seuran omille nettisivuille.

Seuran vaihtaminen

Parin lisäksi myös kilpailijan edustusseura voi vaihtua. Edustusseura tarkoittaa sitä seuraa, jonka parina pari kilpailee. Tanssiurheilija voi siis kuulua useamman seuran jäseneksi, mutta tanssiurheilukilpailuissa kilpailijat voivat edustaa vain yhtä seuraa. Kun tanssiurheilija haluaa vaihtaa edustusseuraansa:

- Täytetään kirjallinen ilmoitus edustamalleen seuralle
  - Valmis lomake löytyy STUL:n sivuilta, ”Materiaalipankki → Kilpailumateriaalit → Seuranvaihtoilmoitus”
- Seura toimittaa ilmoituksen Tanssiurheiluliiton liittohallitukselle
- Liittohallitus vahvistaa seurasiirron

Tanssiurheilija edustaa vanhaa seuraansa seurojen keskenään sopimaan tai liittohallituksen vahvistamaan siirtopäivään saakka, joka on korkeintaan kuusi kuukautta anomuspäivästä.

Lisää aiheesta: STUL:n kilpailusääntö, kohta 3.3.

Kilpailemisen lopettaminen

Kilpailemisen lopettamisesta ei tarvitse tehdä erillistä ilmoitusta. Mikäli pari haluaa kuitenkin, että heidän nimensä poistetaan seuran omalta kilpailevien parien listalta, on asiasta ilmoitettava kilpailusihteerille.

Vanhemmille

Vaikka kilpatanssi on parilaji, ei harrastus kosketa vain paria itseään, vaan parhaimmillaan se on hyvin sosiaalinen ja kokonaisvaltainen, koko perheen - tai oikeastaan kahden perheen yhteinen harrastus. Henkilökemiat ja vanhempien välinen kommunikointi ovat myös tärkeitä tekijöitä nuoren kilpatanssijan harjoittelussa ja elämässä. Toiset perheet haluavat olla enemmän ja toiset vähemmän mukana lasten harrastuksessa, mutta joka tapauksessa jo vanhempien rooli lasten harrastamisen mahdollistajana, harjoituksiin viejänä ja harrastusmaksujen maksajana on todella tärkeä. **Oman merkittävän osansa seuran toimintaan ja sitä kautta lapsen harrastusmahdollisuuksiin antaa kaikkien urheiluseurojen elinehtona oleva talkootyö.**

Talkootyö

Seuran toiminnot perustuvat 90-prosenttisesti vapaaehtoisuudelle. Seuran johtokunta koostuu tanssijoiden vanhemmista tai itse harrastajista, jotka ovat olleet valmiita ottamaan vastuun niin seuran toiminnallisesta kuin taloudellisestakin organisoinnista. Seuran asioita hoitaa myös yksi palkattu henkilö, toiminnanjohtaja. Pelkästään johtokunta ja toiminnanjohtaja eivät kuitenkaan pysty pyörittämään usean sadan henkilön muodostamaa seuraa. Siihen tarvitaan kaikkien yhteistyötä, yhteen hiileen puhaltamista sekä talkootyötä. Talkootyö mahdollistaa muun muassa seuran harrastemaksujen pitämisen kohtuullisen matalalla tasolla. Talkootyötä seurassa tarvitaan muun muassa:

- Varainhankintaan
- Kilpailujen järjestämiseen
- Näytösten ja muiden yhteisten tapahtumien järjestämiseen
- Leirien järjestelyihin

Telemarkin Tukitiimi

Muutamista aktiivisista vanhemmista koostuva Tukitiimi on löyhästi määritelty pieni organisaatio seuran sisällä. Tiimi auttaa talkootöissä ja ottaa vastuun niiden organisoinnissa. Tukitiimiin kuuluu myös johtokunnan edustaja, joka pitää yhteyttä näiden kahden välillä. Tukitiimi järjestää esimerkiksi kahvion ja arpajaiset tanssinäytöksissä, auttaa järjestämään lisää talkooväkeä kisoihin, auttaa varainhankinnassa yms. Tukitiimi kokoontuu, mikäli siihen on tarvetta, yleensä kun jokin tapahtuma on lähestymässä. Tukitiimiin voi tulla kuka tahansa ja uudet tukitiimiläiset ovat aina tervetulleita. Talkootyötä voi toki tehdä myös kuulumatta tiimiin. Kysy lisää toiminnasta Tukitiimin vetäjältä ja johtokunnan yhteyshenkilöltä.

Tukitiimin vetäjä ja yhteyshenkilö johtokunnassa on Minna Soukka:
Puh: 040-8411712 / Sähköposti:

Miten Sinä voisit auttaa? 😊

Nuori Suomi ja Reilu Peli

Nuori Suomi ry on sitoutumaton järjestö, jonka tehtävänä on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia ja elämäniloa liikunnan ja urheilun avulla. Järjestö myöntää Sinetti-laatusertifikaatteja urheiluseuroille, jotka ovat osoittaneet tekevänsä laadukasta nuorisotyötä ja jotka noudattavat Reilun Pelin pelisääntöjä.

Telemark Team ry:lle myönnettiin Nuori Suomi-sinetti vuonna 2009. Sinettiseurana Telemark Team noudattaa Reilun Pelin periaatteita ja seurassa on laadittu yhdessä pelisäännöt. Lisäksi seuralla on oma toimintalinja, johon on kerätty olennaista tietoa Telemark Team ry:stä ja sen toimintaperiaatteista.

Mikä on Sinettiseura?

Sinettiseurat ovat urheiluseuroja, jotka täyttävät yhdeksän yhteistä laatuksiteeriä. Näiden kriteerien lisäksi voi olla lajikohtaisia kriteereitä. Sinettikriteerit varmistavat laadukkaan lasten ja nuorten toiminnan urheiluseurassa.

Yhdeksän sinettikriteeriä:

Eettiset ja kasvatukselliset periaatteet

1. Seura pitää huolta jokaisesta mukana olevasta lapsesta ja nuoresta.
2. Seuran toiminta on kasvatuksellista

Seuran organisointi ja toteutus

3. Seurassa on nuorisotoiminnasta vastaava henkilö
4. Seuralla on kirjallinen toimintalinja seuran toimintaperiaatteista
5. Seura informoi ja aktivoi jäsenistöään sitoutumaan seuran toimintalinjaan ja sopimaan pelisäännöistä
6. Seurassa kiitetään kaikkia seuratoimihenkilöitä heidän tekemästään arvokkaasta työstä.

Harjoituksen laatu

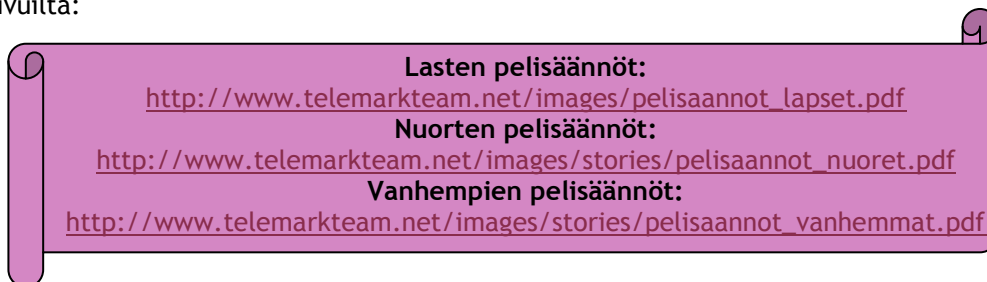
7. Seura aktivoi monipuoliseen ja määrällisesti riittävään liikuntaan
8. Seuran ohjaajat ovat käyneet lasten ja nuorten ohjaamiseen tarkoitetun koulutuksen
9. Seurassa huolehditaan suunnitelmallisesti ohjaajien ja valmentajien osaamisen kehittämisestä

Lähde: Nuori Suomi ry: <http://www.nuorisuomi.fi/sinettiseurat>

Seuran pelisäännöt ja toimintalinja

Nuori Suomi -sinetin myötä seurassa on käyty yhteiset pelisääntökeskustelut ja laadittu Reilun Pelin pelisäännöt kolmelle ryhmälle: lapsille, nuorille ja vanhemmille. Seuran omat pelisäännöt löytyvät seuran sivuilta:

Lisäksi seuralla on oma toimintalinja, johon on kirjattu ylös mm. seuran eettiset ja yhteiskunnalliset tavoitteet. Toimintalinjassa on kerrottu myös tätä laatukäsikirjaa suppeammin seuran toiminnoista ja toimintaperiaatteista.

Myös seuran Sinetti-toimintalinja on luettavissa seuran sivuilta:

http://www.telemarkteam.net/images/stories/Toimintalinja_Telemark_Team_ry.pdf

Osa 2: Seurahallinnolle

Johtokunta

Seuran toimintaa ja taloutta hoitaa johtokunta, johon kuuluu yhdeksi toimintavuodeksi valittu puheenjohtaja ja kahdeksi toimintavuodeksi valitut 7 jäsentä. Jäsenet valitsevat johtokunnan seuran syyskokouksessa. Johtokunnan tehtävät seuran omien sääntöjen mukaan ovat seuraavat:

Johtokunnan tehtävänä on erityisesti:

1. Toteuttaa seuran kokouksen päätökset
2. Johtaa ja kehittää seuran toimintaa
3. Valita tarvittavat jaostot, valiokunnat ja työryhmät ja niiden puheenjohtajat
4. Vastata seuran taloudesta
5. Pitää jäsenluetteloa
6. Tehdä seuran toiminta- ja taloussuunnitelma seuraavaa toimintavuotta varten
7. Hoitaa seuran tiedotustoimintaa
8. Hyväksyä ja erottaa jäsenet ja päättää jäseniä koskevista kurinpitotoimista
9. Vastata seuran ulkopuolelle suuntautuvasta toiminnasta
10. Vastata Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n, Pohjois-Pohjanmaan liikunta ry:n ja STUL:n sääntöjen ja ohjeiden seuralle asettamista velvoitteista.
11. Valita tarvittaessa sekä erottaa seuran palkatut toimihenkilöt sekä sopia heidän eduistaan.
12. Päättää seuran ansiomerkkien myöntämisestä ja muiden kunnia- ja ansiomerkkien esittämisestä.
13. Ryhtyä kaikkiin niihin toimenpiteisiin, joita seuran etu vaatii.
14. Luovuttaa tilit tilintarkastajille tarkastettavaksi vähintään 3 viikkoa ennen kevätkokousta.

Telemark Team ry, säännöt § 15

Seuran omien sääntöjen lisäksi johtokunnan vastuut perustuvat Suomen Yhdistyslakiin:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1989/19890503>

Tehtävät ja vastuut

Telemark Teamin hallinnolliset tehtävät on jaettu suurimmaksi osaksi johtokunnan jäsenten kesken tiettyjen roolien mukaan. Myös kulloisenkin johtokunnan jäsenen henkilökohtaisia vahvuuksia ja kiinnostuksen kohteita kannattaa miettiä tehtäviä jakaessa. Johtokunnan roolit ja niihin sisältyvät tehtävänjaot ovat perinteisesti olleet seuraavanlaiset:

Puheenjohtaja kutsuu koolle johtokunnan ja johtaa puhetta johtokunnan kokouksissa. Lisäksi puheenjohtaja on seuran edustaja ja puhemies julkisissa tilaisuuksissa. Puheenjohtajan aktiivisuudesta riippuen tämä voi hoitaa myös muita seuran arjen pyörittämiseen liittyviä asioita. Puheenjohtajalla on seuran nimenkirjoitusoikeus.

Varapuheenjohtaja toimii johtokunnan kokouksissa puheenjohtajana, mikäli varsinainen puheenjohtaja on estynyt. Koska tilanteita, joissa puheenjohtajaa täytyisi tuurata, on verrattain harvoin, hoitaa varapuheenjohtaja myös muita seuran juoksevia asioita. Varapuheenjohtajalla on puheenjohtajan lisäksi seuran nimenkirjoitusoikeus.

Sihteeri toimii johtokunnan kokouksissa sihteerinä ja kirjoittaa kokouspöytäkirjat. Mikäli seuran Intradance-sivustolla olevan jäsenrekisterin ylläpitoa ei ole siirretty toiminnanjohtajan tehtäväksi, sihteeri huolehtii myös siitä.

Rahastonhoitaja hoitaa seuran laskujen maksun, valmistelee kirjanpitoaineiston tilitoimistoa varten ja hallinnoi seuran varoja ja seuraa rahatilannetta yhdessä tilitoimiston kanssa. Rahastonhoitaja nostaa tarvittaessa tililtä pohjakassat seuran tapahtumien kassoihin ja vie käteisenä rahana tulleet seuran rahat pankkiin välittömästi.

Kilpailusihteeri hoitaa uudet parit ja parimuutokset tanssiurheiluliittoon Intradance-sivuston avulla, hoitaa kilpailevien parien ilmoittautumisten vastaanottamisen ja välittämisen kilpailut järjestävään seuraan, tarkistaa parien lisenssiasiat, vastaanottaa seuran järjestämien kilpailuiden ilmoittautumiset. Kilpailusihteeri myös vastaa kilpailemiseen ja kilpailuihin liittyviin kysymyksiin.

Vanhempien tukitiimin yhdyshenkilö ja vetäjä toimii linkkinä lähinnä vanhemmista koostuvan talkooväen ja johtokunnan välillä sekä järjestää tukitiimin mahdolliset kokoontumiset. Tukitiimin vetäjä huolehtii myös, että seuran tapahtumiin saadaan tarvittavat järjestelyt (kahvio, lipunmyynti, järjestysmiehet yms.) hoidettua.

Nuorisovastaava huolehtii lasten ja nuorten asemasta seurassa sekä toimii linkkinä johtokunnan sekä lasten, nuorten ja näiden vanhempien välillä. Nuorisovastaava myös on Nuori Suomi -sinettiyhdyshenkilö joka tiedottaa jäseniä ja johtokuntaa ajankohtaisista sinettiseura-asioista.

Musiikkivastaava hoitaa musiikin soittamisen seuran näytöksissä ja kilpailuissa sekä mahdollisuuksien mukaan tilausesityksissä.

Lisäksi seuran arjessa tulee eteen lukuisia tehtäviä, joita ei ole kirjattu johtokunnan roolituksiin. Näitä tehtäviä jaetaan osaamisen ja mahdollisuuksien mukaan johtokunnan ja toiminnanjohtajan kesken. Osa tehtävistä on vuosittain toistuvia ja niihin on hyvä valmistautua etukäteen, jotta tehtävät ja niiden mahdolliset deadlinet eivät tulisi yllätyksenä. Nämä tehtävät on merkitty seuran **Vuosikelloon**, joka esitellään seuraavalla sivulla.

Johtokunnan lisäksi seuran asioita hoitaa palkattu **toiminnanjohtaja**, joka vastaa muun muassa seuraavista asioista johtokunnan valvonnan alaisuudessa:

- Laskutustietojen kerääminen ja laskutuksen tekeminen yhdessä tilitoimiston kanssa
- Viestintä ja tiedottaminen
- Markkinoinnin suunnittelu ja toteutus
- Avustusten hakeminen eri lähteistä
- Yhteistyökumppanien hankinta ja varainkeruun suunnittelu
- Muut juoksevat asiat ja johtokunnan antamat tehtävät

Vuositasolla tehtävät asiat

Seuran toiminta menee sykleissä tanssinopetuksen lukukausien mukaan. Uusi lukuvuosi alkaa aina syyslukukaudesta, joten vuotta ja kalenteria ajatellaankin seurassa samalla tavalla kuin esimerkiksi koulumaailmassa. Seuran toimintaan liittyy monia asioita, joita tehdään vuosittain samaan aikaan. Tällaisia asioita ovat muun muassa tiettyjen vakiintuneiden tukien ja avustusten hakemiset, liikuntapaikkojen tila-anomukset, seuran sääntöihin kirjatut tehtävät kuten toimintasuunnitelman ja tillinpäätöksen teko sekä vuosikokoukset yms. Nämä vuosittain toistuvat tehtävät on kirjattu ylös seuran Vuosikelloon, joka on kalenterimuotoon laadittu Excel-taulukko. Tehtävien tarkat päivämäärät vaihtelevat vuosittain, mutta ne on pyritty laittamaan ylös noin kuukauden tarkkuudella. Uusia tehtäviä voi ilmaantua vuosittain ja joitakin käytäntöjä tippua pois. Tämän vuoksi on tärkeää, että Vuosikello-dokumenttia päivitetään vähintään kerran vuodessa, samoin kuin seuran laatukäsikirjaakin. Vuosikellossa laatukäsikirjan ja sen myötä myös itse kalenteridokumentin päivitys on kirjattu lukuvuoden alkuun, kun johtokunta kokoontuu pohtimaan uuden kauden aloitusta.

Vuosikellodokumentin näkymä lukuvuoden alusta:

Telemark Teamin Vuosikello: Seuran tehtävät lukuvuositasolla

Syyskuussa

Syyslukukauden tuntien markkinointi

Koulukäynnit, täsmämarkkinointi heti kun koulut alkavat

Valmentajien oma markkinointi

Syyslukukauden tunnit alkavat keskim. viikolla 35

Oppilastietojen kerääminen välittömästi

Laskutus

Laskutus käyntiin mahdollisimman pian

Mahdollinen jälkilaskutus noin kuukauden päästä

Seuranta

Tilat

Jos ei käytössä esim. kuukauteen, luovutettava takaisin käyttöön OUKA:lle

Jos tilojen käytön ikäjakauma muuttuu, ilmoitettava OUKA:lle (alle 18-v ilmaiseksi)

Lokakuussa

Budjetti ja toimintasuunnitelma valmistellaan ja käsitellään johtokunnassa

Syksyn varainhankinnan suunnittelu

Esim. vuodenajanmukaisen kampanjatuotteen myynti joulun alla

Valmentajapalaveri

Marraskuussa

Syyskokous

Kokouskutsu jäsenistölle viimeistään 14pv ennen kokousta

Budjetti ja hinnat seuraavalle vuodelle, toimintasuunnitelma, uusi johtokunta ja tilintarkastaja

Syksyn varainhankintakampanjan toteutus

Joulunäytös

Jäsenten ja toimijoiden palkitseminen joulunäytöksessä

Kevään lukujärjestys ja ryhmien markkinoinnin suunnittelu

Syyslukukauden laskutuksen tarkistus

Avoimien laskujen karjuaminen ja aiheettomien korjaaminen

Talous

Seuraorganisaatio on yleishyödyllinen yhdistys, joka sääntöjensä mukaan järjestää jäsenilleen toimintaa josta ei aiheudu taloudellista hyötyä. Yleensä seuratoiminnassa harrastustoiminta pyörittää kilpailutoimintaa ja kilpailuista sekä mahdollisista näytöksistä ja tilausesityksistä saatu tuotto käytetään seuran yhteiseksi hyväksi. Toiminta siis kattaa itse itsensä.

Tämä pätee myös Telemark Teamiin. Seuran talous perustuu kaiken kaikkiaan hyvin pitkälti jäsenmaksuihin sekä säännöllisen tanssinopetustoiminnan tuloihin ja menoihin. Lisäksi seuralle aiheutuu kuluja hallinnosta, kuten laskutuksen ja kirjanpidon järjestämisestä sekä toiminnanjohtajan palkkakuluista sekä toimiston vuokrasta ja laitteistoista kuten monistuskoneesta, puhelimesta, tietokoneesta yms. Yhdistyslain sekä kirjanpitolain mukaan yhdistykset ja urheiluseurat ovat kirjanpitovelvollisia. Kirjanpito on Telemark Teamilla ulkoistettu tilitoimistolle. Vastuu seuran taloudesta on kuitenkin viimekädessä seuran johtokunnalla, joka vastaa talouden pidosta yhteisvastuullisesti, mutta myös henkilökohtaisesti.

Seuran vuosibudjetin laatiminen on tehtävä syyslukukaudella syyskokousta varten, jossa se hyväksytään jäsenistön toimesta. Budjetin seuranta on tärkeää, jotta tiedetään, mihin seuralla on varaa ja miten paljon tuloja on hankittava jäsenmaksujen ja lukukausimaksujen lisäksi varainhankinnan avulla.

Laskutus

Oppilaiden laskutus tapahtuu valmentajien toimittamien oppilaslistojen perusteella seuraavalla tavalla:

- Kunkin ryhmän oppilaiden tiedoista kerätään: nimi, huoltajan nimi, sähköpostiosoite, puhelinnumero sekä kotiosoite.
- Tiedot kerätään ryhmäkohtaisiksi listoiksi
- Listat lähetetään tilitoimistolle, joka tekee ja lähettää laskut
- Kun laskujen eräpäivästä on kulunut pari viikkoa, maksutilanne tarkastetaan, ja mikäli avoimia laskuja on, lähetetään niistä karhukirje tai aiheettomat laskut korjataan reskontraan
- Laskutuksesta vastaa toiminnanjohtaja yhteistyössä tilitoimiston kanssa

Varainhankinta

Pelkästään jäsenmaksut ja harrastemaksut eivät vuositasolla riitä, jotta seuran kulut saataisiin katetuksi ja talouden vakaus turvatuksi. Kuten muutkin urheiluseurat, Telemark Team tekee varainhankintaa erilaisilla tavoilla. Yleishyödyllisen yhdistyksen varainhankinta on verotonta toimintaa, kun se ei ole elinkeinotoimintaa. Tanssinopetukseen osallistuvat ja opetuksesta maksavat liittyvät automaattisesti seuran jäseniksi, joten opetuksen tulot ovat myös jäsenhankintaa ja sen myötä yleishyödyllistä tuloa.

Urheiluseuran tuloverolain 23§ mukaan yleishyödyllisen yhteisön elinkeinotulona ei myöskään pidetä:

1. yhteisön toimintansa rahoittamiseksi järjestämässä arpajaisista, myyjäisistä, urheilukilpailuista, tanssi- ja muista huvitilaisuuksista, tavarankeräyksestä ja muusta niihin verrattavasta toiminnasta eikä mainittujen tilaisuuksien yhteydessä harjoitetusta tarjoilu-, myynti- ja muusta sellaisesta toiminnasta saatua tuloa
2. jäsenlehdestä ja muusta yhteisön toimintaa välittömästi palvelevasta julkaisusta saatua tuloa
3. adressien, merkkien, korttien, viirien tai muiden sellaisten hyödykkeiden myynnin muodossa suoritetusta varojen keräyksestä saatua tuloa
4. bingopelien pitämisestä saatavaa tuloa

Tilauseesitykset

Kilpatanssi on näyttävä urheilulaji. Seura hyödyntääkin lajin visuaalisuutta ja hankkii varoja myös yrityksille sekä muille tahoille myytävillä tanssiesityksillä. Tanssiesitykset voivat olla esimerkiksi piristysruiske yrityksen seminaaripäivään tai tehdä vaikutuksen asiakkaisiin yrityksen iltajuhlissa tai henkilökuntaan pikkujouluissa. Seuran kilpaileville pareille tarjotaan esiintymismahdollisuuksia aina lapsisarjoista huipulle asti. Esiintyminen on tanssijan tärkein resurssi, minkä hän seuransa käyttöön voi tarjota. Esiintymisestä ei makseta pareille palkkiota, sillä muun yleishyödyllisen varainhankinnan tapaan se on talkootyötä koko seuran yhteiseksi hyväksi.

Esityksistä on laadittu valmiit, osviittaa antavat hinnastot, joiden mukaan esityksistä laskutetaan yrityksiä. Hinnastosta huolimatta tilauseesitykset ovat aina tapauskohtaisia ja niissä noudatetaan tarjouspyyntö-tarjous -menettelyä. Hinnasto liitteenä.

Tuotemyynti

Varainhankintaa voidaan tehdä myös myymällä jotain tiettyä tuotetta yhteisvoimin. Varainhankintakampanja on hyvä toteuttaa vähintään kerran lukukaudessa, aina syys- ja kevätlukukausittain. Myynnin yhteydessä on mainittava aina, että varainhankinnan tuotto käytetään seuran toiminnan hyväksi. Kampanja voidaan suunnitella ja ajoittaa esimerkiksi jonkin tietyn sesongin mukaan:

Joulun alla voidaan myydä kynttilälyhtyjä, joulukortteja tai muuta ajankohtaista Kevättalvella linnunsiemeniä ja keväällä WC-paperia

Yritysyhteistyö

Urheiluseuroilla on usein tukijoita, sponsoreita tai yhteistyökumppaneita yritysmaailmassa. Yleisesti ottaen yritykset haluavat tukea urheiluseuratoimintaa joko imagosyistä tai näkyvyyssyistä. Molemmissa tapauksissa on tärkeää, että sekä yrityksen että seuran arvot ovat samassa linjassa. Telemark Teamin hyvä maine, seuran Nuori Suomi Sinetti-sertifikaatti ja lajin tietty arvokkuus luovat sille hyvät mahdollisuudet olla sopiva sponsorointikohde yrityksille. Lisäksi seura voi tarjota yrityksille näkyvyyttä sen järjestämissä tapahtumissa, kuten kilpatanssikisoissa. Kisanäkyvyys voi olla mitä tahansa yrityksen logosta käsiohjelmassa aina kisan nimeämiseen yrityksen nimellä. Näkyvyyden lisäksi seura voi tarjota yrityksille tanssiesityksiä, joista kerrottiin tarkemmin kohdassa ”tilauseesitykset”.

Yritysten tarjoama tuki seuralle voi olla joko rahaa tai siihen verrattavia hyödykkeitä. Esimerkiksi erään sanomalehden kanssa tehtävän yhteistyön tuloksena ei ole seura koskaan saanut varsinaista sponsorirahaa, mutta toisaalta seura on saanut tuhansien eurojen arvosta ilmaista mainostilaa sanomalehdestä tarjotessaan alennuksen ko. lehden tilaajille. Yritykset hakevatkin tänä päivänä yhä enemmän ja enemmän yllä mainitun kaltaista win-win-yhteistyötä, jossa molemmat osapuolet hyötyvät yhtä paljon.

Tapahtumien järjestäminen

Telemark Team järjestää vuosittain toiminta-alueellaan useita eri tapahtumia, kuten kilpatanssikisoja ja seuran omia oppilasnäytöksiä tai muita yleisölle avoimia tanssiesityksiä. Tapahtumat ovat parhaimmillaan tärkeä osa seuran varainhankintaa mutta myös lajin ja seuran näkyvyyttä.

Tapahtumien järjestäminen organisoidaan yhteisesti johtokunnan ja talkooväen, eli seuran jäsenistön ja vanhempien ja muiden vapaaehtoisten kanssa. Vanhemmista koostuva tukitiimi on ensisijaisesti apuna tapahtumien järjestämisessä. Kullekin tapahtumalle nimetään myös pääasiallinen vastuuhenkilö. Tapahtumien osalta järjestelyt sujuvat jouhevasti, kun otetaan huomioon järjestämisen tärkeimmät pääkohdat, esimerkiksi budjetin tai erilaisten tarkistuslistojen avulla. Laatuksikirjan liitteenä on malli sekä kisabudjetista että kisan tehtävien tarkistuslistasta.

Kisat

Suomen Tanssiurheiluliitto myöntää vuosittain jäsenseuroilleen järjestettäväksi kilpatanssikisoja. Kisojen hakeminen tapahtuu liitolta määräaikoihin mennessä (alkuvuodesta) ja haettavana on erikseen **valtakunnalliset ja aluekisat** sekä **arvokisat** (GP-, SM- ja IKM -tason kisat). Telemark Team saa järjestettäväkseen keskimäärin yhdet arvokisat ja yhdet aluekisat vuodessa. Kisoja ei ole merkitty seuran Vuosikelloon, sillä kisojen ajankohdat vaihtelevat vuosittain sen mukaan, miten Tanssiurheiluliitto kisoja myöntää. Kisojen järjestäminen perustuu Tanssiurheiluliiton kilpailusääntöihin ja järjestämiseen on liitto laatinut aihepiirikohtaisia ohjeita aina tuomarien hankinnasta aikataulujen laadintaan. Ohjeet löytyvät liiton sivuilta: ”Materiaalipankki → Kilpailumateriaalit → Ohjeita ja lomakkeita kilpailun järjestäjille”.

Lisäksi seuralla on omia vakiintuneita käytäntöjään kilpailujen järjestämiseen. Käytäntöjä ohjaavat ensisijaisesti kilpailun ”**Tehtävät ja vastuuhenkilöt**” -taulukko johon on laadittu kattava luettelo tehtävistä, ja kisan suunnittelu- ja järjestelyvaiheessa näille määrätään vastuuhenkilöt. Lisäksi tehtäviä ja etenkin hankintoja merkitään **kisabudjettiin**, jonka avulla voidaan myös seurata järjestelyjä. Kisan jälkeen budjetti käydään tarkasti läpi toteutuneiden kulujen ja tulojen osalta, ja tehdään kisan tulosbudjetti. Tulosbudjetti toimii pohjana seuraavan vuoden vastaavantasaisen kisan budjettiin.

Kilpailuja järjestettäessä on tärkeintä nimetä kisalle vastuuhenkilö tai -työryhmä joka huolehtii että kisa toteutetaan suunnitelmien mukaisesti, sekä taloudellisesti kannattavasti. Mikäli kisaan ei ilmoittaudu määräaikaan mennessä tarpeeksi kilpailijoita ja sen vuoksi kilpailuista vaikuttaisi aiheutuvan seuralle taloudellista tappiota, kisat perutaan. Perumisesta päättää Tanssiurheiluliitto, jolle esityksen perumisesta tekee seuran johtokunta.

Näytökset

Seuran oppilasnäytöksiä järjestetään vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa. Näytöksissä esiintyy sekä harraste- että kilparyhmäläisiä ja yleisönä on lähinnä oppilaiden omaisia. Oppilasnäytökset ovat pääsymaksullisia tapahtumia, lippujen hinnat ovat kuitenkin hyvin edulliset, noin 4 euroa aikuisilta ja 2 euroa lapsilta. Näytökset pyritään järjestämään tiloissa, joista ei seuralle aiheudu lisäkustannuksia. Tilojen pienuudesta johtuen, seuran jäsenmäärien ollessa 500:nhenkilön luokkaa, on näytöksiä alettu järjestää useampia ja porrastamaan näin näytöksien osallistujamääriä. Tärkeää on, että kaikki halukkaat esiintyjät pääsevät esiintymään, ja kaikki halukkaat katsojat pääsevät katsomaan. Näytöksiä järjestetään käytännössä seuraavalla sapluunalla:

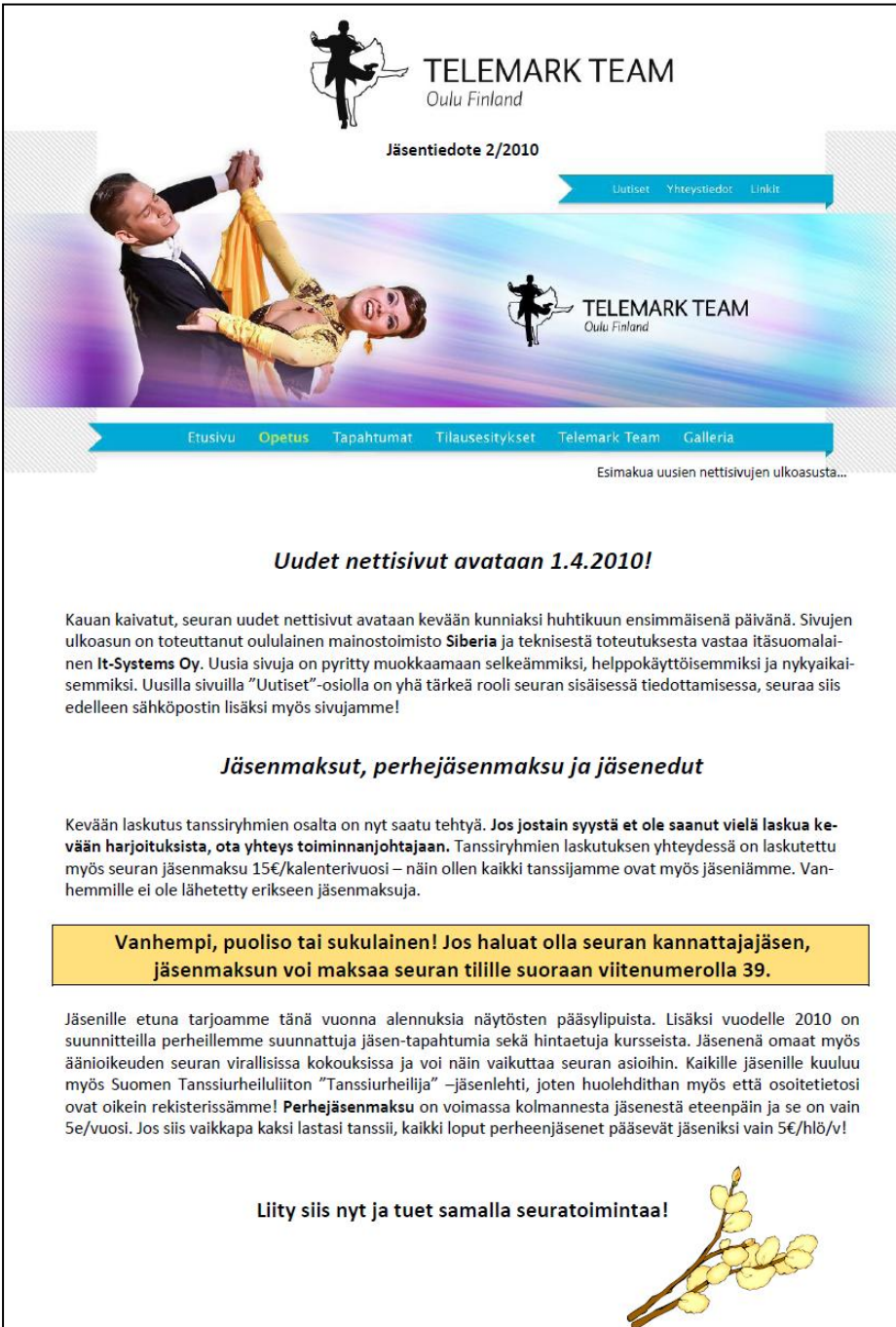
- Järjestelyvastaavina vanhempien tukitiimi ja valmentajat
- Paikkana Pöllönkankaan koulun sali tai vastaava tila
- Esiintymässä sekä harrasteryhmiä että kilparyhmäläisiä
- Lisäksi leikkimielisiä harjoituskilpailuja kilpaileville ja kilpailua aloitteleville pareille
- Edulliset liput
- Lisätuloa kahviomyynnillä ja arpajaisilla

Viestintä

Seuran viestintä on jaettu kahteen pääluokkaan: sisäiseen ja ulkoiseen viestintään.

Sisäinen viestintä on seuran omaa, jäsenille, vanhemmille ja muille seuratoimijoille suunnattua viestintää ja tiedotustoimintaa. Sen ensisijaiset kanavat ovat seuran omat internetsivut sekä jäsenistön sähköpostilistat. Seuran nettisivuilla tiedottaminen on luonteeltaan yleisempää, kun taas sähköpostitiedottamista voidaan suunnata tarkemmin rajatuille vastaanottajille, esimerkiksi vain tietyille ryhmille, harrasteryhmille tai vain kilpailijoille. Nettisivuilla ja sähköpostitse tiedotetaan seuran ajankohtaisista asioista, kuten tunti muutoksista, tapahtumista tai talkootöistä. Tällaisen ”arkitiedottamisen” lisäksi jäsenille lähetetään pari kertaa lukukaudessa seuran oma jäsentiedote, johon kerätään sekä seuraan että lajiin liittyviä uutisia ja hauskoja juttuja ja vinkkejä. Jäsentiedotteet ovat kuvitettuja ja tyyliteltyjä pdf-tiedostoina sähköpostitse lähetettäviä tiedotteita.

Esimerkki jäsentiedotteen etusivusta vuodelta 2010

TELEMARK TEAM
Oulu Finland

Jäsentiedote 2/2010

Uutiset Yhteystiedot Linkit

TELEMARK TEAM
Oulu Finland

Etusivu Opetus Tapahtumat Tilauksesitykset Telemark Team Galleria

Esimakua uusien nettisivujen ulkoasusta...

Uudet nettisivut avataan 1.4.2010!

Kauan kaivatut, seuran uudet nettisivut avataan kevään kunniaksi huhtikuun ensimmäisenä päivänä. Sivujen ulkoasun on toteuttanut oululainen mainostoimisto **Siberia** ja teknisestä toteutuksesta vastaa itäsuomalainen **It-Systems Oy**. Uusia sivuja on pyritty muokkaamaan selkeämmiksi, helppokäyttöisemmiksi ja nykyaikaisemmiksi. Uusilla sivuilla ”Uutiset”-osiolla on yhä tärkeä rooli seuran sisäisessä tiedottamisessa, seuraa siis edelleen sähköpostin lisäksi myös sivujamme!

Jäsenmaksut, perhejäsenmaksu ja jäsenedut

Kevään laskutus tanssiryhmien osalta on nyt saatu tehtyä. **Jos jostain syystä et ole saanut vielä laskua kevään harjoituksista, ota yhteys toiminnanjohtajaan.** Tanssiryhmien laskutuksen yhteydessä on laskutettu myös seuran jäsenmaksu 15€/kalenterivuosi – näin ollen kaikki tanssijamme ovat myös jäseniämme. Vanhemmille ei ole lähetetty erikseen jäsenmaksuja.

Vanhempi, puoliso tai sukulainen! Jos haluat olla seuran kannattajajäsen, jäsenmaksun voi maksaa seuran tilille suoraan viitenumera 39.

Jäsenille etuna tarjoamme tänä vuonna alennuksia näytösten pääsylipuista. Lisäksi vuodelle 2010 on suunnitteilla perheillemme suunnattuja jäsen-tapahtumia sekä hintaetuja kurseista. Jäsenenä omaat myös äänioikeuden seuran virallisissa kokouksissa ja voi näin vaikuttaa seuran asioihin. Kaikille jäsenille kuuluu myös Suomen Tanssiurheiluliiton ”Tanssiurheilija” –jäsenlehti, joten huolehdiathan myös että osoitetietosi ovat oikein rekisterissämme! **Perhejäsenmaksu** on voimassa kolmannelta jäsenestä eteenpäin ja se on vain 5€/vuosi. Jos siis vaikkapa kaksi lastasi tanssii, kaikki loput perheenjäsenet pääsevät jäseniksi vain 5€/hlö/v!

Liity siis nyt ja tuet samalla seuratoimintaa!

Seuralla on myös oma ryhmäsivu sosiaalisen median sivusto Facebookissa. Ryhmään voivat liittyä kaikki halukkaat Facebook-tunnukset omaavat henkilöt. Ryhmässä on vuonna 2011 yhteensä 100 jäsentä. Facebook-ryhmän tarkoitus on tarjota jäsenille ja seuran ”kavereille” oma sähköinen ilmoitustaulu, jolla voi nähdä ja jakaa seuran ajankohtaista informaatiota. Facebook-ryhmän sivulle voivat rekisteröityneet käyttäjät myös kommentoida ja kirjoittaa itsekin, mutta sivusto pyritään pitämään informatiivisena ja neutraalina. Sivustoa hallinnoivat valitut ylläpitäjät, joilla on oikeus poistaa sivustolle mahdollisesti tuleva roskaposti tai sivuston linjaan sopimattomat kommentit.

Internetin välityksellä tehtävän viestinnän lisäksi sisäistä tiedotusta tehdään myös seuran kotisalin, Värtön liikuntahallin ilmoitustaululla. Myös valmentajat tiedottavat ryhmäkohtaisista ja ajankohtaisista asioista tunneilla, esimerkiksi jaettavien tiedotteiden muodossa. Paperitiedotteiden jakamista on kuitenkin syytä vähentää ja siirtyä enemmän ja enemmän internet-tiedottamiseen, jonka mahdollistaa valmistuessaan seuran nettisivuille suunniteltu intranet-palvelu.

Ulkoinen viestintä on nimensä mukaisesti ulospäin suuntautuvaa tiedotustoimintaa, jolla pyritään saamaan sekä seuran ajankohtaisia asioita suuremman yleisön tietouteen, että lisää ihmisiä kiinnostumaan lajista ja aloittamaan harrastuksen. Lisäksi ulkoinen viestintä on tärkeä osa seuran imagoa jo olemassa olevien ja mahdollisten yhteistyökumppanien silmissä. Ulkoinen viestintä onkin suurilta osin myös **markkinointia**, sillä selkeästi erotettavaa mainosrahaa seuralla ei ole juurikaan käytössä ja kaikki positiivinen medianäkyvyys on seuralle ja lajille hyvää mainosta.

Mediatiedotteiden lähettäminen paikallisille medioille (yhteystietolista laatukäsikirjan liitteenä)

Tiedotteen laatiminen:

- Aiheen on oltava ajankohtainen tai muuten merkittävä tai kiinnostava. (Esim. elokuussa tiedote syksyn alkavista tanssikursseista)
- Tiedote kertoo pääkohdat aiheesta selkeällä ja hyvällä kielellä
- Mukana on yhteystiedot mahdollisia haastatteluja varten
- Mukana on liitteenä tiedotteeseen (tai ainakin lajiin) liittyvä kuva sekä kuvaajan nimi. (Huom. ei kuvia, joista ei ole julkaisulupaa.)
- Tiedote lähetetään sähköpostitse siten, että vastaanottajat ovat ”piilokopio-” tai ”bcc-kentässä”. Aihekenttään sana ”tiedote” ja informatiivinen kuvaus tiedotteen aiheesta.
- Tiedote kirjoitetaan sekä sähköpostin viestikenttään, että lähetetään tekstitiedostona (esim. .rtf tai .doc) liitteenä
- Vastaanottajat eivät tavallisesti vastaa tiedotteiden lähettäjiille, eikä mahdollisesta julkaisusta ilmoiteta erikseen
- Lähettämisen jälkeen voi medioita kuitenkin lähestyä ja kysyä, olisiko jollain kiinnostusta tehdä laajempaa juttua seuran juuri lähettämästä aiheesta

Mahdollisuuksien ja seuran varallisuuden mukaan markkinointia tehdään myös maksullisesti. Varsinainen mainonta keskittyy enimmäkseen lukukausien alkuun, opetusryhmien lehtimainontaan. Tapahtumien kuten kisojen ja isompien tanssinäytösten mainontaa voidaan lehtimainosten lisäksi tehdä perinteisellä julistemainonnalla sekä nykyään myös ilmaisella UB-i-mainonnalla.

Oulun kaupungin kulttuuritoimi tarjoaa paikallisille yhdistyksille ilmaista UB-i-mainostilaa: Mainostilaa saavat tapahtumat, myös tanssikisat. Mainostila varataan tapahtumakohtaisesti kulttuuritoimesta, Ub-i-mainos voi olla liikkuvaa tai still-kuvaa. Ohjeet aineistoista löytyvät netistä: <http://www.ubioulu.fi/aineistot>

Laadun varmistus seurassa

Laadukas seuratoiminta vaatii paljon aikaa ja sitoutumista vapaaehtoisilta. Aika onkin vapaaehtoisten kallisarvoisin resurssi, jonka he seurana käyttööseen antavat. Jotta turhaa aikaa ja resursseja ei kuluisi hukkaan, on seurana toimintojen oltava tehokkaita, vakiintuneita ja hyvin suunniteltuja. Tällöin seurana toiminnallinen laatu on kunnossa, eikä ajan lisäksi tuhraudu myöskään seurana varoja ns. laaduttomuuskustannuksiin (esim. laskuttamisen tekemättä jättämisestä aiheutuvat tappiot, unohtunut toiminta-avustushakemus tms.).

Laatukäsikirjan käyttö seurassa voi olla parhaimmassa tapauksessa turhaa - jos kaikki rullaa seurassa hyvin ja kaikki tietävät tehtävänsä ja hoitavat ne. Tilanteet ja henkilöt vaihtuvat kuitenkin seurassa nopeastikin ja siksi on tärkeää että laadun varmistamiseksi on tehty suunnitelma, joka vähintäänkin kirjaa ylös seurana tärkeimmät käytännöt ja tehtävät. Laadun parantaminen taas syntyy niistä uusista käytänteistä ja ideoista, joiden toteuttaminen entisestään tehostaa ja parantaa seurana toimintaa. Nämä tulee myös kirjata ylös laatukäsikirjaan, jotta niistä olisi iloa aina seuraavalle johtokunnalle, seuratoimijalle tai jopa sukupolvelle. Seurana Vuosikello-dokumentin seuraaminen ja päivittäminen ovat minimitoimet, jotka seurajohtoon tulisi laadun eteen tehdä vuositasolla.

Liitteet ja linkit

Kisan järjestämisen tehtävät ja vastuuhenkilöt

Kisabudjetti

Tilausestysten hinnasto

Seuran Vuosikello

Yhteystietoja paikallismedioille

STUL: Kilpailusäännöt